

ప్రజాశక్తి

ఆదివారం అనుబంధం
జూన్ 27, 2021

ఈ వర్షం సాక్షిగా..

వానా.. వానా.. వెన్నెల వానా..
కురవనీ.. కురవనీ..
ఓ వాన పడితే.. ఆ కొండ కోన హాయి..
పూలోచ్చి పలికే సంపంగి భావాలోయి..
నింగి నుంచి కురిసే వర్షం కోసం..
నేలమ్మ.. రైతన్న.. ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు..
చెట్లూ చేమ.. పశుపక్ష్యాదులూ
వానజల్లు కోసం పరితపిస్తాయి..
వర్షాలు కురిస్తేనే ప్రకృతి సోయగం కనువిందు చేసేది..
పంటలు బాగా పండి మనందరి కడుపునిండేది..

ఆ వర్షం గురించే ఈ వారం 'అట్ట మీది కథనం'... 4, 5 లో..

6 లో.. **స్పేస్ సైన్స్**
అంగారకుడిపై
జీవాన్వేషణకు 'స్పేస్ బాక్'..!

3 లో.. **సెలబ్రిటీ**
ప్రతి మహిళా ఓ పులి!

7 లో.. **స్ఫూర్తి**
ఒలింపిక్స్ కు
తొలి ట్రాన్స్ జెండర్

హాస్యాత్మక

అన్ని టీవీల్లో ఒకటే ఫ్లాష్ న్యూస్.

‘కరోనా మహమ్మారి సెకండ్ వేవ్ రూపంలో అత్యంత వేగంగా. మరింత తీవ్రంగా వ్యాపిస్తుంది. గత వారం రోజుల్లోనే దేశవ్యాప్తంగా కొన్ని లక్షల మంది కరోనా బారిన పడటమే కాక, కొన్ని వేలమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ప్రజలు సాధ్యమైనంత వరకూ ఇంటికే పరిమితం కావాలి. రేపటి నుండి ప్రభుత్వం కర్ఫ్యూ విధించబోతుంది’. గత వారం రోజులుగా దీని గురించి ‘పేపర్’లో చదివినా, ఎప్పటిలాగే మీడియా హడావిడి అనుకున్నాడు. కానీ చూడబోతే ఇదేదో పెద్ద ఆపద కొనితెచ్చేలా వుంది అని భయం వేసింది ప్రకాశరావుకి. ఫస్ట్ వేవ్ దీనిముందు ఎందుకూ సరిపోయేలా లేదు. అంతా అయిపోయింది ఇంక మాస్కులు తీసేసి, మునుపటిలా తిరగటమే తరువాయి అన్నట్లు ఉన్న పరిస్థితి ఒక్కసారిగా ఇలా తిరగబెట్టటం ఏమాత్రం మింగుడు పడటం లేదు. వెంటనే ఏదో గుర్తొచ్చినట్లు భార్యని కేకేశాడు. ‘సరళా, నీ కొడుకు ఎక్కడున్నాడే?’

‘వీధి చివర ఫ్రెండ్స్ ని కలిసొస్తానని వెళ్ళాడండీ. వచ్చేస్తూ ఉంటాడు. అన్నంవేశ కూడా అయ్యిందిగా’ భార్య సమాధానం.

వెంటనే ఫోన్ చేసి ‘ఇంత రాత్రిపూట బయట ఏమి చేస్తున్నావ్? తక్షణం ఇంటికి రా’ అని కొడుకుని గట్టిగా మందలించి, ఫోన్ పెట్టేశాడు ప్రకాశరావు.

‘ఏమయ్యింది నాన్నకి? ఎప్పుడూలేంది ఇంత కోపంగా వున్నాడు’ అనుకుంటూ ఇల్లు చేరాడు శ్యాం.

‘ఈ రోజు నుండి నేను చెప్పేదాకా కాలు బయట పెట్టావంటే ఊరుకోను. ఎప్పుడు చూసినా ఫ్రెండ్స్ ఫ్రెండ్స్ అంటూ అడ్డమైన తిరుగుళ్ళూ తిరుగుతావు. లేకపోతే ఎప్పుడూ ఆ లాప్ టాప్ ముందేసుకుని కూర్చుంటావు. ఇంక ఎక్కడికీ తిరగకుండా బుద్ధిగా ఇంట్లో ఉండు.’ కొడుకు ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే దండకం మొదలెట్టాడు. తండ్రిలో అంత అసహనం ఎప్పుడూ చూడలేదు శ్యాం.

‘ఏమయ్యింది ఈయనకి?’ అనుకుంది భార్య సరళ కూడా. ‘ఎందుకు వాడిని తిడుతున్నారు. ఇంకా చిన్న పిల్లాడు అనుకున్నారా ఏంటి? ఇంజనీరింగ్ ఫైనలియర్ కి వచ్చాడు. కాసేపు స్నేహితులతో తిరిగితే తప్పా? అయినా వాడు ఎప్పుడూ చదువు అశ్రద్ధ చేసి తిరగలేదుగా’ కొడుకుని వెనకేసుకొచ్చింది సరళ.

‘ఇండాక టీవీలో చెప్పింది విన్నావా? అసలు మీకు ఏమన్నా భయం అనేది వుందా? మళ్ళీ ఆఫీసులు, కాలేజీలు అన్నీ మూసేయబోతున్నారు’ అంటూ తన కోపాన్ని సమర్థించుకున్నాడు ప్రకాశరావు. ఎప్పుడూ శాంతంగా వుండే భర్తని వింతగా చూస్తూ ఆవేశంలో ఉన్నప్పుడు ఎక్కువ మాట్లాడటం ఎందుకులే అని లోపలకి వెళ్ళిపోయింది సరళ.

తల్లిదండ్రులకి శ్యాం ఒక్కడే సంతానం. కాబట్టి ఇంట్లో తన ఈడు వాళ్ళు ఎవరూ లేక కుదిరినప్పుడల్లా స్నేహితులతో గడవడానికి ఇష్టపడతాడు. చక్కగా చదవటంతో పాటు నలుగురికీ సహాయపడాలని ఎప్పుడూ తపనపడుతూ ఉంటాడు. అందుకే చిన్న వయసులోనే ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థలో సభ్యుడిగా చేరి, అనాధ పిల్లలకు వారంతాల్లో చదువు చెప్పేవాడు. వృద్ధుల ఆశ్రమానికి నిధులు సమకూర్చడంలాంటి కార్యక్రమాల్లో చురుకుగా పాల్గొనేవాడు. కరోనా మొదటి వేవ్ లో ఫీజులు కట్టలేక స్కూలుకి దూరమైన ఎంతోమంది పిల్లలకు ఆన్ లైన్ లో తన స్నేహితులతో కలిసి పాఠాలు చెప్పాడు. దానికోసం కొంత మంది పిల్లలకు అవసరమైన టాబల్ నూ దాతల సహాయంతో సమకూర్చాడు. శ్యాం తండ్రి ఎప్పుడూ ఈ విషయాల్లో మంచి ప్రోత్సాహం అందిస్తూనే ఉండేవాడు.

తండ్రి మాటని ఎప్పుడూ జపదాటని శ్యాం, కోపంతో తండ్రి అన్న మాటలకు ఏమి సమాధానం చెప్పాలో పాలుపోక భోజనం చేసి తన రూంలోకి వెళ్ళిపోయాడు. ‘ఎందుకు నాన్న ఈరోజు ఇంత కోపంగా వున్నాడు?’ అని ఆలోచిస్తుంటే.. దానికి తన మనసులో ఒకటే కారణం కనిపించింది. బహుశా అదే అయ్యంటుందితే అనుకుని, మనసుని సమాధానపరుచుకున్నాడు.

ఇక క్లాసులు కూడా ఆన్ లైన్ లోనే ఉండటం వల్ల శ్యాం తండ్రి మాట జపదాటక తన రూంకే పరిమితమయ్యాడు. ప్రకాశరావు కొడుకుని ఒక కంట గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. ఎక్కువగా స్నేహితులతో ఫోన్ లో మాట్లాడటం, లాప్ టాప్ ముందేసుకుని ఏదో పని చేసుకుంటున్నాడు. రాత్రిళ్ళు పొద్దుపోయేదాకా ఫోన్ తో కాలక్షేపం చేస్తున్న కొడుకుని చూసి జాలేసింది. అయినా ఏదో ఒకటిలే బయటకి వెళ్ళకుండా నా మాట విని, ఇంట్లో ఉంటున్నాడని స్థిమితపడ్డాడు.

రోజూ న్యూస్ చదువుతున్న శ్యాంకి పెరిగిపోతున్న కరోనా కేసులు చూసి, బాధ కలుగుతోంది.

దానికితోడు ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఎవరికీ సహాయం

ఆ తానులాగే ముక్కనై నాన్నా..!

చేయకుండా ఇంట్లో కూర్చోవడం తనని ఇంకా బాధిస్తోంది. సరైన సమయంలో వెంటిలేటర్లు, ఆక్సిజన్, ఇంజెక్షన్లు అందక ప్రాణాలు విడుస్తున్న వారి గురించి వింటూ, చదువుతూ, ఏమీ చేయలేని తన నిస్సహాయస్థితిని తల్చుకుని ఎంతో బాధపడ్డాడు. భోజనం కూడా సహించడం లేదు. అయినా తండ్రి మాట కాదన లేక ఎక్కడికీ వెళ్ళకుండా ఇంట్లోనే ఉండిపోయాడు.

పొద్దుటే కాఫీ తాగుతూ టీవీలో వార్తలు చూస్తున్నాడు ప్రకాశరావు. అంతకంతకూ

ప్రబలుతున్న కరోనా

గురించి, హాస్పటళ్ళలో

కిటకిటలాడుతున్న

పేషెంట్లు గురించి

విని మనసు

కకావికలం

అవుతుంది.

బంధువుల్లో

ఎవరికి ఫోన్

చెద్దామన్నా

ఎటువంటి

చెడువార్త వినిల్చి

వస్తుందో అని

భయం వేస్తుంది.

విన్నా వారికి

ఏమాత్రం సహాయం

చెయ్యలేని పరిస్థితికి

చెప్పలేనంత బాధగా

ఉంది. వృత్తిరీత్యా ప్రైవేటు

అకౌంటెంటు అయిన ప్రకాశరావు

ఇంటి దగ్గరి నుండే పనిచేస్తూ బయటకు

వెళ్ళడం పూర్తిగా మానేశాడు. రెండు నెలలకు

సరిపడా సరుకులు ముందే తెప్పించుకున్నాడు.

పెరట్లో పండే కూరగాయలు ఉపయోగించుకుంటూ

బయటకి వెళ్ళడం దాదాపుగా మానేశాడు. వార్తలు

వింటూ ‘ఈ మహమ్మారి ఎప్పటికీ మాయమవుతుందో’ అని

నిట్టూరుస్తూ ఉండగా, ఎవరో తలుపులు గట్టిగా బాదారు.

ఎవరా అంత గట్టిగా కొడుతున్నారని అని మాస్కు

పెట్టుకుని, తలుపు తీశాడు ప్రకాశరావు. అవతల ముగ్గురు

వ్యక్తులు మాస్కు లేకుండా ఉండేసరికి వెంటనే దూరంగా

వెనక్కి జరిగి ‘మాస్కు వేసుకోకుండా తిరగకూడదు అనే

జ్ఞానం లేదా? అయినా ఎందుకు అంత గట్టిగా తలుపు

కొడుతున్నారు? ఎవరు మీరు?’ కోపంగా అడిగాడు.

‘శ్యాం ఉండేది ఈ ఇంట్లోయేనా?’ గద్దించి అడిగాడు

వారిలోకి బలిష్ఠంగా ఉన్న వ్యక్తి. చూడబోతే పెద్ద రౌడీలా

ఉన్నాడు. వీడికి నా కొడుకుతో పని ఏంటా అనుకుంటూ

‘అవును మా అబ్బాయ్, ఇంతకీ మీరు ఎవరు?’ అని గట్టిగా

అడిగాడు. ‘మేము ఎవరో మీ అబ్బాయిని పిలవండి

తెలుస్తుంది’ అన్నాడు వాడు అంతకంటే గట్టిగా. అంతలో

శ్యాం రూంలో నుండి బయటకి వచ్చాడు బిక్కు

బిక్కుమంటూ. ‘ఇప్పుడే మీ డబ్బులు మీకు పంపించాను.

మూడు నెలల వడ్డీ ట్రాన్స్ ఫర్ చేశాను. మీ అకౌంట్

ఒకసారి చూసుకోండి’ అని ఆ రౌడీ వెధవతో చెప్పాడు.

ప్రకాశరావుకి ఏం జరుగుతుందో అర్థం కావడం లేదు.

‘ఇంతకీ ఎవర్రా వాళ్ళు’ అని అడుగుతుండగానే అవతల

వ్యక్తులు ఎవరికో ఫోన్ చేసి ‘డబ్బులు పడ్డాయంట. ఈసారి

లేట్ అయితే ఊరుకునేది లేదని గట్టిగా చెప్పమన్నారు’ అని

వార్నింగ్ ఇచ్చి, ప్రకాశరావుని ఒక చూపు చూసుకుంటూ

వెళ్ళిపోయారు.

వాళ్ళు వెళ్ళిన రెండు నిమిషాలకు కానీ ఈ

ప్రపంచంలోకి రాని ప్రకాశరావు ‘ఎవర్రా వాళ్ళంతా? ఈ

రౌడీమూకతో నీకు పనేంటి? వాళ్ళ దగ్గర నువ్వు డబ్బు

తీసుకోవటం ఏంటి?’ గద్దించి అడిగాడు కొడుకుని.

మెల్లగా ధైర్యంచేసి చెప్పసాగాడు శ్యాం. ‘అవసరం

వచ్చి ఆన్ లైన్ లో డబ్బులు వడ్డీకి తీసుకున్నా నాన్నా. టైంకి

డబ్బులు ఇవ్వటం కుదరలేదు. అందుకే ఇలా..’ నసిగాడు

శ్యాం. ‘అసలు ఈ వయసులో నీకు డబ్బుల అవసరం

ఏంటిరా? అసలు నాకు చెప్పకుండా ఇలాంటి పనులు

చెయ్యటానికి నీకు ఎంత ధైర్యం?’ అసహనంగా అన్నాడు

ప్రకాశరావు.

‘ఏమయిందో చెప్పు నాన్నా?’ కారణం లేకుండా తన

బిడ్డ అలా చేయడని సరళ నమ్మకంతో అడిగింది.

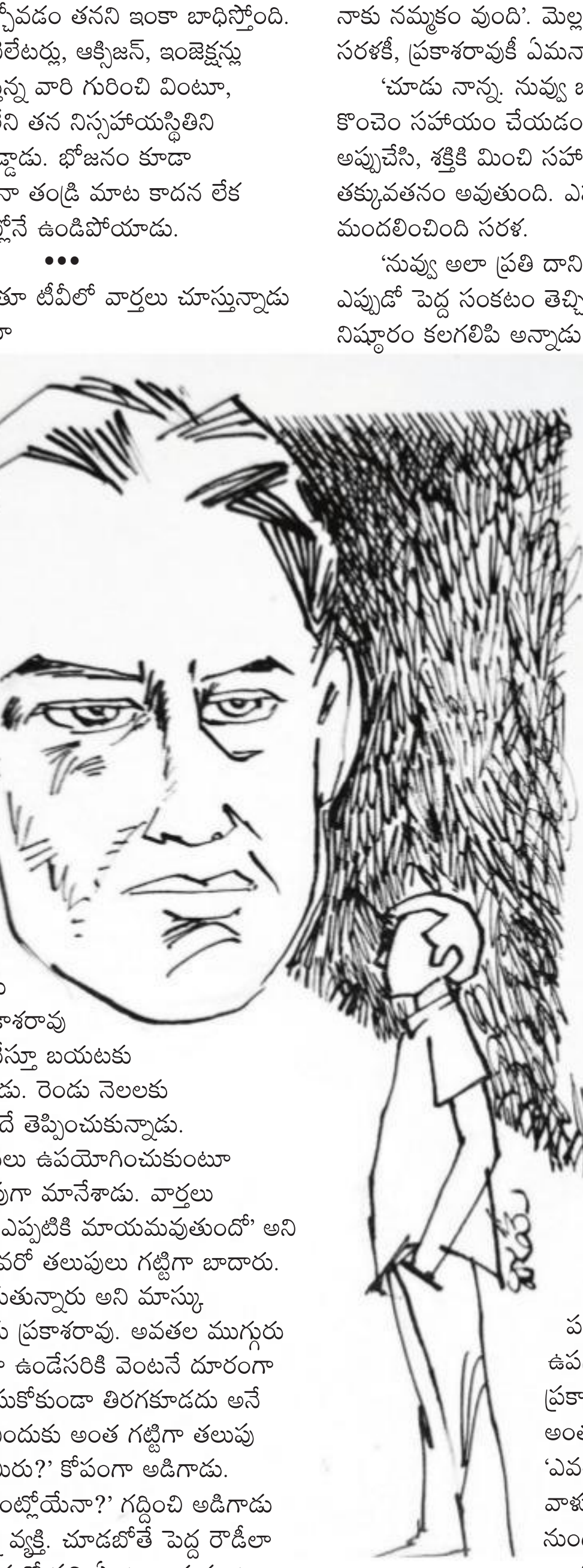
‘మా కాలేజీ ప్రాజెక్టు కోసం మా ఫ్రెండ్స్ అందరం

కలిసి రెండు కంప్యూటర్ సర్వర్లు కొనాల్సి వచ్చింది నాన్నా.

మా ఫ్రెండ్స్ దగ్గర డబ్బులు లేకపోతే రెండు లక్షలు అప్పు

చేసి, కొన్నాను. వాళ్ళకి సరైన సమయంలో డబ్బులు

సర్దుబాటు కాలేదు. నెల రోజుల్లో డబ్బులు కట్టేస్తామన్నారు.

నాకు నమ్మకం వుంది’. మెల్లగా చెప్పాడు శ్యాం. అది విన్న సరళకీ, ప్రకాశరావుకీ ఏమనాలో పాలుపోలేదు.

‘చూడు నాన్న. నువ్వు బాగా సంపాదించి, అందులో కొంచెం సహాయం చేయడంలో తప్పు లేదు. కానీ ఇలా అప్పుచేసి, శక్తికి మించి సహాయం చేయడం తెలివి తక్కువతనం అవుతుంది. ఎప్పుడూ అలా చేయకు’ అని మందలించింది సరళ.

‘నువ్వు అలా ప్రతి దానికీ మెత్తగా చెబుతూ ఉండు. ఎప్పుడో పెద్ద సంకటం తెచ్చి పెడతాడు నీ కొడుకు’ కోపం, నిష్ఠూరం కలగలిపి అన్నాడు ప్రకాశరావు.

‘శ్యాం, ఇంకొక నెల రోజుల్లో మీ స్నేహితులు డబ్బు సర్దుబాటు చెయ్యకపోతే ముందు మాకు చెప్పు. ఏమి చెయ్యాలో చూద్దాం. అంతేకానీ ఇలాంటి రౌడీ మూకల్ని ఇంటిదాకా తీసుకురాకు. ఈ ఆన్ లైన్ రుణాలు ఇచ్చిన వాళ్ళు చేసే దారుణాల గురించి రోజూ పేపర్లు రాస్తుంటే నీలాంటి చదువుకున్న వాళ్ళూ ఇలా చేస్తే ఎలా?’ మరోసారి గట్టిగా మందలించాడు ప్రకాశరావు.

ఇంతలో మళ్ళీ ఎవరో తలుపు కొట్టారు. ఈసారి ప్రకాశరావు కోపం భయంగా మారి, మెల్లగా తలుపు తీశాడు. బయట కొంత మంది మాస్కులు వేసుకుని, కెమేరాలు పట్టుకుని ఉన్నారు. మళ్ళీ ఏమి ఉపద్రవం ముంచుకొచ్చిందో అని ప్రకాశరావుకి మాట పెగల్లేదు. అంతలో సరళ అందుకుని ‘ఎవరండి మీరు?’ అని అడిగింది. వాళ్ళు ధరించిన మాస్కు లోపల నుండి స్వరం వినిపించింది.

‘మీరు శ్యాం తల్లిదండ్రులా అండీ?’ అని ఒక వ్యక్తి మైకు పట్టుకుని అడిగాడు. ‘అవును’ అని భయం భయంగా తలూపాడు ప్రకాశరావు.

‘మేము న్యూస్ ఛానల్ నుండి వచ్చామండీ. మీకు ఇంకా న్యూస్ అందలేదా?’ అని అడిగారు.

‘ఏమి న్యూస్?’ ఒకేసారి అడిగారు ప్రకాశరావు, సరళ. ‘మీరు సుబంధు మొబైల్ యాప్ గురించి విన్నారా?’ అన్నాడు రిపోర్టర్.

‘అవును. బాగా విన్నాను!’ అన్నాడు ప్రకాశరావు. ‘ఇదుగో చూడండి!’ అని ప్రకాశరావు దంపతులకి ఆ రోజు న్యూస్ పేపర్ అందించారు వాళ్ళు. అందులో ఒక ఐటం మార్క్ చేసి ఉంది. “సుబంధు యాప్ కి పిఎం అవార్డ్స్” అని హెడ్లింగ్ ఉన్న వార్త అది. చదవటం మొదలుపెట్టాడు ప్రకాశరావు.

“కరోనా విపత్తు సమయంలో జాతికి ఉపయోగకరమైన ఒక గొప్ప యాప్ ని రూపొందించి, తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఎన్నో స్వచ్ఛంద సంస్థల్ని ఒక తాటిపైకి చేర్చి, వాలంటీర్ వ్యవస్థని సమర్థవంతంగా ఉపయోగించుకునేట్లు చేసి, కొన్నివేల మందికి సహాయపడిన సుబంధు యాప్ కి ప్రధానమంత్రి ఆవార్డు ప్రకటించడమే కాక, ఈ యాప్ కి గుర్తింపునిస్తూ దానిద్వారా జరిగే కార్యక్రమాలకు ప్రభుత్వం సహకారం అందిస్తున్నట్లు ఉంది. ఈ యాప్ ని రూపొందించిన శ్యామ్ ని ప్రధానమంత్రి ప్రత్యేకంగా అభినందించారు” అని రాసి వుంది. మధ్యలో శ్యాం ఫోటో కూడా వేశారు.

చదవటం ముగించిన ప్రకాశరావు దంపతులకి నోటమాట రాలేదు. ‘శ్యాం ఇంత గొప్పపని చేయడానికి మీ ప్రోత్సాహమే కారణమా సారీ?’ అని రిపోర్టర్లు అడగటంతో.. ఏం చెప్పాలో పాలుపోలేదు ప్రకాశరావుకి. ‘లేదండీ. మేము వాడిని ఇల్లు కూడా దాటనివ్వలేదు. అది పూర్తిగా వాడి గొప్పతనమే’ తలదించుకుంటూ చెప్పాడు.

అంతలో శ్యాం వెనక నుండి వచ్చి ‘నేను ఈ యాప్ రూపొందించడానికి పూర్తిగా మా తల్లిదండ్రుల ప్రోత్సాహమే కారణం. మా తాతగారు డెబ్బయ్యో దశకంలో మసూచి మహమ్మారి వ్యాపించినప్పుడు అందరికీ సహాయపడుతూ తానూ ఆ మహమ్మారి సోకి బలయ్యారు. అప్పుడు మా నాన్న చాలా చిన్న పిల్లవాడు. ఆ సంఘటన నాన్న మీద తీవ్ర ప్రభావం చూపింది. చాలా కష్టాలుపడి చదువుకుని ఫైకోచ్చాడు. అయినా మా తాత రక్తమే మా నాన్నలోనూ ఉంది కాబట్టి ఆయన బంధువులకి, స్నేహితులకి, మా కాలనీ వాళ్ళకీ సహాయపడటం చూసే నాకూ ఆ లక్షణాలు వచ్చాయి అనుకుంటాను. నేను నా పాకెట్ మనీ అంతా స్వచ్ఛంద సంస్థలకి ఖర్చు చేస్తానని నాన్నకి తెలుసు. అయినా ఎప్పుడూ పల్లెత్తు మాట అనలేదు. నాకు అవసరమైన దాని కంటే ఎక్కువే డబ్బులు ఇస్తారు. కానీ ఈ కరోనా మహమ్మారి గురించి వినేసరికి నాన్నకి మా తాతగారిని కోల్పోయిన సంఘటన గుర్తొచ్చింది. అందువల్ల తన ఏకైక బిడ్డనైన నన్ను అంత గట్టిగా ఇంట్లో ఉండమనేసరికి ఎందుకూ అలా అని ఉంటారో నేను ఊహించగలిగాను. కానీ నేను ఆయన కొడుకుని, మా తాతకి వారసణ్ణి కదా! అందుకే ఇంట్లో ఉన్నా. నేను ఈ పరిస్థితుల్లో ఇబ్బందుల్లో ఉన్న వారికి ఎలా సహాయం చేయగలనా అని ఆలోచించాను. అలాగే నా ఫైనలియర్ ప్రాజెక్టు ఈ కరోనా టైంలోనే పూర్తిచెయ్యాలి వచ్చింది. ఈ రెండు పనులూ సమన్వయం చేసుకుంటూ ముందడుగు ఎలా వెయ్యాలా అని ఆలోచించాను. మనసుంటే మార్గం ఉంటుంది కదా, అందుకే ఇలా ఒక యాప్ రూపొందించటం మొదలుపెట్టాను. దాదాపు నెల రోజులు పగలు, రాత్రి కష్టపడి నేను నా స్నేహితులు దీన్ని పూర్తిచేశాం. ఈ సమయంలో నేను ఏమి చేస్తున్నానో తెలియకపోయినా నా శ్రమ చూసి, అమ్మ రాత్రి కూడా మేలుకొని, నాకు ఆహారం అందించేది. ముందుగా నాకు తెలిసిన కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలకు ఈ యాప్ ని పరిచయం చేసి, వారు దీన్ని ఉపయోగించేలా చేశాను.

ఈ యాప్ బాగా ఉపయోగకరంగా ఉండటంతో మరింతమంది ఇందులో చేరి, సేవలు అందించడం మొదలుపెట్టారు. ఎవరైనా తమకీ కరోనా వల్ల ఇబ్బంది కలిగితే ఇందులో రిజిస్టర్ చేసుకుని, అభ్యర్థించడమో లేకపోతే తమకీ తెలిసినవారి ద్వారా యాప్ నుండి అభ్యర్థించడమో చేస్తే అక్కడికి దగ్గర్లో ఉన్న వాలంటీర్లు వారికి తగిన సహాయం చేసి, యాప్ లో వివరాలు పొందుపరుస్తారు. యాప్ ద్వారా మనకీ దగ్గర్లో ఎక్కడెక్కడ వెంటిలేటర్లు, ఆక్సిజన్ సిలిండర్లు అందుబాటులో ఉన్నాయో నమ్మకమైన సమాచారం తెలుస్తుంది. దీనిలో వివరాలు ఎప్పటికప్పుడు తాజాగా ఉండేలా ఎంతోమంది స్వచ్ఛందంగా పనిచేస్తున్నారు. అంతేకాక మందులు తెచ్చుకోలేని వృద్ధులు, చిన్నపిల్లల పాలకోసం ఇబ్బందిపడే తల్లిదండ్రులు, ఇలా ఎందరో ఈ యాప్ ద్వారా సేవలు పొందారు. స్వచ్ఛంద సంస్థ తరపున విద్యార్థులు, యువకులు నిష్కల్మషంగా చేస్తున్న ఈ సేవ ఇటువంటి కష్ట కాలంలో ఎందరినీ తీవ్ర ఇబ్బందుల నుండి కాపాడుతోంది. ఈ యాప్ ద్వారా పొందే సేవలు పూర్తిగా ఉచితం అయినా కొంత మంది తమ సంతోషం కొద్దీ చెల్లించే డబ్బులు సాంకేతిక నిర్వహణ కోసం ఉపయోగించడం జరుగుతుంది.

ఈ క్రమంలో నేను కొంత రుణం తీసుకోవాల్సి వచ్చి, నా తల్లిదండ్రులకి అబద్ధం చెప్పడం సైతం జరిగింది. కానీ ఇప్పుడు ఈ యాప్ మీద నమ్మకం కలిగిన ఎంతోమంది దీనికి స్వచ్ఛందంగా ధన సహాయం అందించడం మొదలు పెట్టారు. ఇంకొక విశేషం ఏమిటంటే, ఈ యాప్ రూపొందించింది నేనే అని తెలియకపోయినా దీని గురించి న్యూస్ లో విన్న మా నాన్న తనూ కొంత మొత్తం విరాళంగా ఇవ్వడం.. మా నాన్న మంచి మనసుకి ఒక గొప్ప ఉదాహరణ. సరైన సమయం వచ్చినప్పుడే దీని గురించి చెప్పాలని నేను మా తల్లిదండ్రులకు ఇంతవరకూ చెప్పలేదు. ప్రతిరోజూ చేసే కార్యక్రమాలతో పాటు, విరాళాల రూపంలో వచ్చే ప్రతి రూపాయి చాలా పారదర్శకంగా ఉండటంతో ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి వెళ్ళి, గౌరవం పొందటం మా అధ్యుష్టం. ఈ గొప్పతనం అంతా ఈ యాప్ ద్వారా సేవలు అందిస్తున్న ఎంతోమంది వాలంటీర్లే. వారందరికీ ఈ సందర్భంగా నా కృతజ్ఞతలు. ఈ అవార్డు ద్వారా ఇది మరింత మందికి చేరే అవకాశం ఉండటమే కాక, మరిన్ని సేవలు దీని ద్వారా చేసే సౌలభ్యం కూడా మెరుగువుతుందని ఆశిస్తున్నాను.

‘సారీ మీరు మాట్లాడుతున్నదంతా ప్రత్యక్ష ప్రసారం అయ్యింది’ అని కెమెరామెన్ చెప్పేసరికి ప్రకాశరావు, శ్యాం ఇద్దరూ ఒకరినొకరు చూసుకుని, సిగ్గుపడి చిన్నగా నవ్వుకున్నారు. తన కొడుక్కి అభినందనలు తెలుపుతున్న రిపోర్టర్లని చూస్తూ ప్రకాశరావు దంపతులు గర్వంగా పీలయ్యారు.

విద్యాబాలన్
మల్టీటాలెంటెడ్ హీరోయిన్.
ఎలాంటి ఫిల్మ్ బ్యాక్ గ్రౌండ్ లేకుండానే
బాలీవుడ్ సినీ పరిశ్రమలోకి ఎంట్రీ ఇచ్చి, తన
నటనతో స్టార్ హీరోయిన్ గా ఎదిగారు. కేవలం
గ్లామర్ పాత్రలకే ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదు. హీరోయిన్
ఓరియంటల్డ్ సినీమాల్లో నటించి, ప్రేక్షకుల్ని
మెప్పించారు. తాజాగా ఆమె నటించిన 'షేర్'
అమెజాన్ ప్రైమ్ లో విడుదలైంది. సినీమా
ప్రమోషన్ లో భాగంగా పలు ఇంటర్వ్యూలలో
అనేక అంశాల గురించి ఆమె
మాట్లాడారు. అవేంటంటే..

విద్యాబాలన్ హిందీ, బెంగాలీ, మలయాళ చిత్రాల్లో
నటించారు. తెలుగులో బాలకృష్ణ హీరోగా తెరకెక్కిన
'ఎన్టీఆర్ బయోపిక్ 'ఎన్టీఆర్ కథానాయకుడు', 'ఎన్టీఆర్
మహానాయకుడు'లో బసవతారకం పాత్రలో
అద్భుతంగా ఒదిగిపోయారామె.
ఇద్దరూ సమానమే
మహిళలు, పురుషులు ఇద్దరూ
సమానమే అని చెప్పేవాళ్లలో
ముందుంటారు విద్యాబాలన్.
ఇటీవల ఓ ఛానల్ కి ఇచ్చిన
ఇంటర్వ్యూలో లింగ వివక్ష
గురించి ఆమె మాట్లాడారు.
'స్త్రీ, పురుషులిద్దరూ
సమానమని నేను
బలంగా నమ్ముతాను.
వంటను ఆడవాళ్లే
చేయాలనే రూల్
ఏమైనా ఉందా?
మహిళలు

ప్రతి మహిళా ఓ పులి!

అంటే వంటగదికే పరిమితమయ్యే వాళ్లు కాదు. మా
ఇంటికి అతిథులు వచ్చిన సమయంలో ఒకరు "నీకు
వంట రాదు కదా?" అని కామెంట్ చేశారు. "నాకే కాదు
మా ఆయన సిద్ధార్థ్ కీ రాదు" అని చెప్పాను. "లేదు నువ్వు
నేర్చుకుంటేనే బాగుంటుంది" అని ఆ వ్యక్తి మళ్లీ సలహా
ఇచ్చారు. "సిద్ధార్థ్ కు నాకూ మధ్య తేడా ఎంటి?" అని
సమాధానం ఇచ్చేసరికి ఆయన నోరు మెదపలేదు. మా
అమ్మ కూడా వంట నేర్చుకోమని గోల పెట్టేది. "అవసరమైతే
వంటమనిషిని పెట్టుకుంటా, లేదంటే వంట వచ్చినవాణ్ని
పెళ్లి చేసుకుంటే సరి!" అని చెప్పేదాన్ని అంటారు
విద్యాబాలన్.

ప్రతిసారీ గర్జించాల్సిన అవసరం లేదు

'తమ జీవితంలో ఎన్నో సవాళ్లని అధిగమిస్తోన్న
మహిళలందరికీ "షేర్" చిత్రం ప్రతీకగా
నిలుస్తుంది. భారతదేశంలోని ప్రతి
ఇంట్లోనూ ఓ షేర్నీ (ఆడపులి)
ఉంది. అయితే చాలా
సందర్భాల్లో ఆమె
వెలుగులోకి
రాలేకపోతుంది.

అందుకోసం ప్రతిసారీ గర్జించాల్సిన అవసరం
లేదు. మిమ్మల్ని మీరు
నిరూపించుకునేందుకు చాలా
మార్గాలున్నాయి. "షేర్"లో నా
పాత్ర రిజర్వ్ డ్ గా ఉంటూనే
బలమైన సంకల్పంతో
సాగుతుంది. దాన్ని
చూసి మనకి మనం
ఎలా ఎదగాలో
తెలుసుకోవచ్చు. "ప్రతి
మహిళా ఓ పులి" అని
నేను నమ్ముతా.
ఎందుకంటే జీవితమనే
అడవిలో ఆమె తన
మార్గాన్ని అన్వేషిస్తోంది.
తనకు కావాల్సింది
సాధించుకునేందుకు ప్రతి
మహిళా అడుగుడుగునా
ఎన్నో సమస్యలకి లోనవుతుందనే విషయం నాకు తెలుసు.
నేను ఎప్పుడూ బలమైన కథల్ని నిజాయితీగా ఉండే
పాత్రల్ని ఎంపిక చేసుకుంటాను'

అంటారు విద్యాబాలన్.
తొలి సంపాదన
'ఓ టూరిస్ట్ క్యాంపెయిన్ కోసం
మొదటిసారి కెమెరా ముందుకు వచ్చాను. నాతో
నా సోదరి, మరో కజిన్ ఫ్రెండ్ తో కలిసి టూరిస్ట్
క్యాంపెయిన్ ఫోటోషూట్ లో పాల్గొన్నాను. ఓ
చెట్టు కింద నిలబడి నవ్వుతూ ఉండాలి. అలా ఫోటోలకు
ఫోజులిచ్చినందుకు మాకు ఒక్కొక్కరికీ
రూ.500 ఇచ్చారు. అదే నా తొలి సంపాదన.
ఆ తర్వాత "ఏక్స్ కపూర్ ఫో హమ్ పాంచ్"
సీరియల్ లో రాధికగా 16 ఏళ్ల
వయస్సులోనే మొదటిసారి నటిగా
ఇండస్ట్రీలోకి ఎంట్రీ ఇచ్చాను. ఇప్పటికీ
ఆ రోజులు బాగా గుర్తున్నాయి. ఆ
సీరియల్ ఆడిషన్స్ కోసం మా
అమ్మ, సోదరితో కలిసి ఫిల్మ్ సెటికి
వెళ్లాను. రోజంతా అక్కడే వేచి
చూశాము. దాదాపు 150 మంది
వరకూ ఆడిషన్స్ కు వచ్చారు.
వారందరినీ చూసి మొదట భయం
వేసింది. నాకు అవకాశం
రాదనుకున్నా. కానీ చివరకు అందులో
నటించే ఛాన్స్ వచ్చింది' అంటూ
చెప్పుకొచ్చారు విద్యాబాలన్.

పెద్దగా అవకాశాలు రాలేదు

విద్యాబాలన్ ముంబయిలోని ఓ తమిళ కుటుంబంలో
జన్మించారు. చిన్నప్పుడే నటి అవ్వాలనుకున్న విద్యా షబానా
ఆజ్ఞీ, మాధురీ దీక్షిత్ ను ఇన్ స్పిరేషన్ గా తీసుకున్నారు.
'పరిణీతి' అనే సినీమాతో హీరోయిన్ గా ఎంట్రీ ఇచ్చారు. ఈ
సినీమాలో ఆమె నటనకు మంచి ప్రశంసలు వచ్చాయి. కానీ
పెద్దగా అవకాశాలు రాలేదు. 'డర్టీ పిక్చర్' విద్యాబాలన్
కెరీర్ లో ప్రత్యేకం అని చెప్పుకోవాలి. విద్యా బాలన్ మినహా
ఎవరూ ఇంత బాగా నటించలేరేమో ఈ చిత్రంలో అన్నట్లు
ఆ సినీమాలో ఆమె ఆకట్టుకున్నారు. ఆ చిత్రానికి విద్యాకు
జాతీయ అవార్డు వచ్చింది. విద్యాబాలన్ ప్రముఖ నిర్మాత
సిద్ధార్థరాయ్ కపూర్ ని వివాహం చేసుకున్నారు. ఆమెకు చీర
కట్టుకోవడం, పుస్తకాలు చదవడమంటే చాలా ఇష్టం. ◆

పుట్టిన తేదీ	:	1978, జనవరి 1
జన్మస్థలం	:	ఒట్టపాలం, కేరళ
తల్లిదండ్రులు	:	పి.ఆర్.బాలన్, సరస్వతి బాలన్
నటనారంభ ప్రవేశం	:	సీరియల్ లో, వాణిజ్య ప్రకటనలలో
నటించిన భాషలు	:	హిందీ, బెంగాలీ, మళయాళం, తెలుగు
భర్త	:	సిద్ధార్థరాయ్ కపూర్

భరోసానిచ్చే బొప్పాయి

ప్రపంచమంతా వైరస్ వ్యాపించి ఉంది. దాని బారిన పడకుండా ఉండాలంటే మనలో రోగనిరోధక శక్తిని పెంచుకోవాలి. అందుబాటు ధరల్లో ఉండే పోషకాల గని ఏదైనా ఉందంటే అది బొప్పాయే. ఈ వారం బొప్పాయితో చేసే వైరెటీ వంటలు మీకోసం...

కబాబ్

కావాల్సిన పదార్థాలు : బొప్పాయి తురుము- కప్పు, ఉడికిన బంగాళాదుంపలు (ముద్దగా చేసుకోవాలి)- కప్పు, ఉప్పు- తగినంత, కారం- అర టీస్పూను, జీలకర్ర పొడి- అర టీస్పూను, ధనియాల పొడి- అర టీస్పూను, దానిమ్మ విత్తనాల పొడి - టీ స్పూను, అల్లం (తురిమినది) - అర టీస్పూను, కొత్తిమీర ఆకులు (తరిగినవి)- ఒకటి లేదా రెండు స్పూనులు, బ్రెడ్ ముక్కల పొడి- రెండు లేదా మూడు టేబుల్ స్పూన్లు, పచ్చిమిర్చి- ఒకటి లేదా రెండు.
తయారుచేసే విధానం:
➤ ముందుగా బొప్పాయి తురుమును ఒక బౌల్ లోకి తీసుకోవాలి. అందులోనే బంగాళాదుంపల ముద్ద, ఉప్పు, జీలకర్ర, ధనియాల పొడి, దానిమ్మ విత్తనాల పొడి, అల్లం తురుము, బ్రెడ్ ముక్కల పొడిలను బాగా కలిపి పక్వన పెట్టుకోవాలి.
➤ తర్వాత ఇంకోక బౌల్ తీసుకుని అందులో కొంచెం పెరుగు, కొత్తిమీర, పచ్చిమిర్చి ముక్కలు వేసి బాగా కలిపి పక్వన పెట్టుకోవాలి.
➤ ముందుగా పక్వన పెట్టుకున్న బొప్పాయి,

కావాల్సిన పదార్థాలు:
పచ్చి బొప్పాయి తురుము- కప్పు, గోధుమపిండి- ఒకటిన్నర కప్పు, కొత్తిమీర తరుగు- పావుకప్పు, పచ్చి మిరపకాయలు- రెండు లేదా మూడు (ముక్కలుగా తరుక్కోవాలి), పసుపు- పావు టీస్పూను, కారంపొడి- అర టీస్పూను, ఎండిన మామిడిపొడి- రెండు టీస్పూన్లు, ఉప్పు- తగినంత, నూనె- రెండు టేబుల్ స్పూన్లు.
తయారుచేసే విధానం:
❖ ముందుగా గోధుమపిండిని చపాతీ పిండిలా

పరోటా

కలిపి పక్వన పెట్టుకోవాలి.
❖ బొప్పాయి తురుమును ఒక బౌల్ లోకి తీసుకోవాలి. అందులో తగినంత ఉప్పువేసి, బాగా కలిపి 15 నిమిషాలు పక్వన పెట్టుకోవాలి.
❖ బొప్పాయి తురుములో ఉన్న వేస్ట్ నీరంతా బయటకు వస్తుంది. వాటిని చేతితో పిండి పక్వన బౌల్ లో పెట్టుకోవాలి.
❖ అందులో పసుపు, పచ్చిమిరపకాయ తరుగు, తరిగిన కొత్తిమీర ఆకులు, కారం, ఎండు మామిడి పొడిని

బంగాళాదుంపల ముద్దను చేతిలోకి తీసుకుని వడలా కొంచెం ఒత్తుకోవాలి. దానిమీద పక్వన పెట్టుకున్న పెరుగును కొంచెం వేసుకోవాలి.
➤ పెరుగు కనబడకుండా బొప్పాయి, బంగాళాదుంపల ముద్దను చిన్న ఉండలా చుట్టాలి.
➤ తర్వాత 4,6 టేబుల్ స్పూనుల నూనెను పాన్ లో వేయాలి. అది కాగాక అందులో బొప్పాయి ఉండలను ఒక్కొక్కటిగా వేయాలి.
➤ బంగారువర్ణం వచ్చే వరకు అటూ, ఇటూ తిప్పుతూ ఒక్కొక్కటిగా వేగనివ్వాలి. తర్వాత పక్వన తీసి పెట్టుకోవాలి. అంతే కబాబ్స్ రెడీ.

వేసి బాగా కలిపి ముద్దగా పక్వన పెట్టుకోవాలి.
❖ ముందుగా కలిపి పెట్టుకున్న గోధుమపిండిని ఉండలుగా చేసుకోవాలి. వాటిని చేతిలోకి తీసుకొని చిన్న గుంతలా చేయాలి.

❖ అందులో ముందుగా తయారుచేసి పెట్టుకున్న బొప్పాయి మిశ్రమం కొంచెం తీసుకుని ఉండ మధ్యలో పెట్టాలి.
❖ ఆ పదార్థం బయటకు కనిపించకుండా గోధుమపిండితో కవర్ చేసి, మరలా

ఉండలా చేసుకోవాలి.
❖ ఇప్పుడు చపాతీలు ఎలా చేస్తామో అలాగే చపాతీ కర్రతో చేసుకోవాలి.
❖ తర్వాత దానిని పాన్ పై వేసి బంగారువర్ణం వచ్చే వరకు కాల్చాలి. అప్పుడు దానిమీద కొంత నూనె వేసి పరోటా అంతా స్క్రెడ్ అయ్యేలా చేయాలి. అంతే వేడివేడి పరోటా రెడీ.
❖ దీనిని చట్నీతో తింటే చాలా రుచిగా ఉంటుంది.

కావాల్సిన పదార్థాలు:
పచ్చిబొప్పాయి ముక్కలు- పెద్ద కప్పు, నూనె- నాలుగు టీస్పూనులు, నిమ్మరసం - రెండు టీస్పూనులు, కారం- టీస్పూను, ఉప్పు- తగినంత, ఆవపిండి- పావు టీస్పూను, మెంతిపిండి- పావు టీస్పూను, ఇంగువ- చిటికెడు, పసుపు- చిటికెడు.

తయారుచేసే విధానం :
♦ ముందుగా పొడిగిన్నెలో బొప్పాయి ముక్కలు వేసుకోవాలి. అందులో ఉప్పు, కారం, ఆవపిండి, మెంతిపిండి, ఇంగువ, నిమ్మరసం, నూనె వేసి అన్నీ బాగా కలిసేలా కలపాలి.
♦ ఉప్పు కాస్త ఎక్కువ తినేవారు మరికాస్త వేసుకోవచ్చు. రెండోరోజుకు ముక్క ఊరి పచ్చడి తినడానికి బాగుంటుంది. ఇష్టమైనవారు ఒక టీ స్పూను వెల్లుల్లి తురుము కూడా వేసుకోవచ్చు.
♦ అంతే సీంపుల్ గా తయారయ్యే బొప్పాయి ఆవకాయ రెడీ..! ఇది మధుమేహ రోగులకు మంచి ఔషధంగానూ పనిచేస్తుంది.

నవ్వసింధు
83338 18985

వర్షం ప్రారంభమైందో లేదో.. లాక్‌డౌన్‌తో ఇంటికే పరిమితమైన చిన్ని తన నోట్‌బుక్‌లో 'పేపర్' చించేసి చకచకా కాగితం పడవ తయారుచేసి, పరుగున పరందాలోకి వచ్చేసింది. అప్పటికే వర్షం నీరు బుల్లి కాలువలా ఇంటిముందు అరుగు వెంట పారుతూ ఉంది. తన చిట్టి చేతులతో పడవను ఆ చిరు కాలువలో వదిలి, అది వెళుతూ ఉంటే సంబరపడిపోతూ.. వానలో తడుస్తూనే దాన్ని వెంబడిస్తూ తన పడవకి ఎలాంటి ఆటంకం లేకుండా సాగిపోతుందని మునిసిపోతుంది. ఏదైనా అడ్డంపడి ఆగిపోతే అది తొలగించి, దానికి మార్గం సుగమం చేసి చచ్చట్లు కొడుతుంది.. వాన మేనును తడవడమే కాదు.. మనసునూ తడిమి, తన్మయత్వం పొందేలా చేస్తుంది.

ప్రకృతిలో వర్షం

జలచక్రములో వర్షం ప్రధానపాత్ర పోషిస్తుంది. సముద్రాల నుండి

అర్ధాలు అనేకం..

వర్షాలు పడని పరిస్థితిని "వర్షాభావము" అంటారు. ప్రతి ఏడాది వర్షాలు కురిసే కాలాన్ని వానాకాలము, వర్షకాలము లేదా వర్షాకాలము అంటారు. "వర్షణము" అంటే వాన కురవడం లేదా నీళ్లు చిలకరించడం. "వర్షధరుడు" / "వర్షధరుడు" అనగా (ట్రాన్స్‌మిరెండర్. "వర్షాభవము" అంటే వర్షాకాలంలో జన్మించేది అని అర్థం.. అదే కప్ప. "వర్షాశనము" అంటే ఏడాదికోసారి జీవనార్థముగా ఇచ్చే కొంతమొత్తం. "వర్షింపు" అంటే వాన కురుపు అని అర్థం. "వర్షియసి" అంటే పళ్లు గడిచినది, ముసలిది అని అర్థం. "వర్షియుడు" అంటే "ముసలివాడు" అని అర్థం. "వర్షిలము" అంటే "వడగళ్లు" అని అంటారు. "ముసుడు" అంటే.. అలా నానుడుగా వాన కురుస్తూ ఉంటే.. చిడుత కురిసే వాన. ముసురు, ముసురుకొను, ముసురుకవియ, చుట్టుకొను, ముసురు మూతి, ముసురు మూతిరనము, కోపిష్టితనము, ముసురు మూతివాడు, కోపిష్టిడు, ముసురు మూతిమాటలు.. ఇలాంటి అర్ధాలు చాలానే ఉన్నాయి.

- ❑ ఒక మోస్తరు వర్షం అవపాతము గంటకు రెండు మి.మీ నుండి ఐదు మి.మీ మధ్యన ఉంటే.
- ❑ భారీవర్షం అవపాతము గంటకు ఐదు మి.మీ నుండి 10 మి.మీ మధ్యన ఉంటే.
- ❑ అతి భారీవర్షం అవపాతము గంటకు 10

ఈ వర్షం నాకిగా..

'వానా వానా వల్లప్పా..' అంటూ వర్షపు జల్లులు పడుతుంటే పిల్లలు కేరింతలు కొడుతూ రెండు చేతులూ ఇరువైపులా జాపి గుండ్రంగా అల్లిబల్లి తిరుగుతూ.. వానలో తడుస్తూ ఆనందిస్తారు. వాన చినుకులు అట్టాతడిపితే ఎట్లాగా ఉంటుంది.. అన్నట్లు యువత కూడా వానలో తడవడానికి ఇష్టపడతారు.. పిల్లలంటే పెద్దల్లోనూ బాల్యపు చినుకులు కురిసి, తనివితీరేలా తడిచి మురిసిపోతారు. వానజల్లు పడగానే దుక్కిడున్న ఎదురుచూసే రైతన్నకు మచినిండా చెప్పలేని సంతోషం.. ఇంతలా అందరినీ మురిపించే ఈ వర్షం గురించి చాలా విషయాలే ఉన్నాయి మనం తెలుసుకోవాలంటే.. వాటి గురించే ఈ కథనం..

మి.మీ నుండి 20 మి.మీ మధ్యన ఉంటే.
❑ కుండపోత వర్షం (అత్యంత భారీవర్షం) అవపాతము గంటకు 20 మి.మీ కంటే ఎక్కువ ఉంటే.

వ్యవసాయంపై ప్రభావం

అవపాతం, అందునా వర్షం వ్యవసాయాన్ని చాలా ప్రభావితం చేస్తుంది. అన్ని మొక్కలకూ జీవించటానికి కొంతైనా నీరు అవసరం. వర్షం అత్యంత సులువైన నీరు అందజేసే పద్ధతి. కాబట్టి, ఇది వ్యవసాయానికి చాలా ఉపయోగకరమైనది. సాధారణంగా ఒక క్రమ వర్షంతో తరచూ వడే వర్షాలు మొక్కలు ఆరోగ్యంగా పెరగటానికి అవసరం కానీ అతివృష్టి, అనావృష్టి రెండూ పంటలకు ముప్పును కలుగజేస్తాయి. కరువు పరిస్థితులు పంటలను పెద్ద ఎత్తున నాశనం చేస్తాయి. విపరీతమైన తడి వలన హానికరమైన శీలీంధ్రాలు ఎక్కువవుతాయి. వివిధ మొక్కలు బతకటానికి వివిధ మొత్తాలలో

చిత్రీకరణ సరికాదు..

వాతావరణంలోని కాల్షిన్ డయాక్సైడ్ వర్షపు బిందువులలో కరిగి, స్వల్ప మొత్తాలలో కార్బోనిక్ ఆమ్లం ఉత్పత్తి చేయటమే దీనికి కారణం. కార్బోనికామ్లం పి.హెచ్.ను కొద్దిగా తగ్గిస్తుంది. కొన్ని ఎడారి ప్రాంతాలలో వాతావరణంలోని గాలిలో అవపాతం యొక్క సహజనిద్రమైన ఆమ్ల స్పృభావాన్ని తటస్థీకరించటానికి సరిపడా కాల్షియం కార్బోనేట్ ఉండటంతో వర్షపాతం తటస్థంగాను లేక క్షారముగా కూడా ఉండే అవకాశముంది. 5.6 కంటే తక్కువ పి.హెచ్. ఉన్న వర్షాన్ని ఆమ్ల వర్షంగా పరిగణిస్తారు.

వర్షపాతం అవసరం. ఉదాహరణకు, కాక్టస్ మొక్కలకు అతి తక్కువ నీరు అవసరం. కానీ వరిలాంటి ఉష్ణమండల మొక్కలు జీవించటానికి వందలాది అంగుళాల వర్షం అవసరం. అన్ని దేశాలలో వ్యవసాయం ఎంతోకొంత వరకైనా వర్షంపై ఆధారపడుతుంది. ఉదాహరణకు, మనదేశ వ్యవసాయరంగము స్థూల జాతీయ ఆదాయములో 25% వాటా కలిగి, 70% జనాభాకు ఉపాధి కల్పిస్తోంది. వర్షంపై భారీగా ఆధారపడి ఉంది. ముఖ్యంగా పత్తి, వరి, సూనెదినుసులు, ముతక దాన్యం పంటలు ఎక్కువగా వర్షంపై ఆధారపడుతున్నవి.

మేఘాల నుండి..

వర్షం, వాన అని తెలుగులో అంటే.. ఆంగ్లంలో రెయిన్.. అంటారు. ఇప్పటి పిల్లలకే రెయిన్ అనే ఎక్కువ అంటున్నారు. అది 1990వ దశకంలో సంభవించిన కరువులాగా దేశ ఆర్థికరంగాన్ని విపరీతంగా దెబ్బతీస్తుంది.

ఇలా కొలుస్తారు..

వర్షపాతాన్ని సాధారణంగా వర్షమానిక (రెయిన్ గేజీ)తో కొలుస్తారు. ఈ కొలతను ఒక చదరపు తలముపై సేకరించబడిన నీటి యొక్క లోతుగా వ్యక్తీకరిస్తారు. 0.1 మి.మీ లేదా 0.01 మి.మీ అంతకంటే ఎక్కువ వర్షపాతాన్ని కొలవగలరు. వివిధ ప్రదేశాలలోని వర్షమానికలను భూమి నుండి ఒకే ఎత్తులో ఉంచుతారు. ఈ తడకే ఎత్తు దేశాన్ని బట్టి మారవచ్చు. వర్షమానికలు నిలువ, రికార్డింగ్ అనే రెండు రకాలు ఉన్నాయి. నిలువ వర్షమానికలు దినసరి వర్షపాతాన్ని లేదా మాసములోని మొత్తం వర్షపాతాన్ని కొలవటానికి ఉపయోగిస్తారు. రికార్డింగ్ వర్షమానికలు వర్షపాతము యొక్క తీవ్రతను ఒక వొలికే బాల్బీ సాయముతో కొలుస్తాయి. వొలికే బాల్బీ, దానిలో నిర్దిష్ట ఘనపరిమాణములో నీరు చేరినప్పుడే వోలుతుంది. ఇలా వొలికే ప్రతిసారి ఒక విద్యుత్ సిగ్నల్ దాన్ని రికార్డు చేస్తుంది. యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్‌లో ప్రతి 60 చదరపు కిలోమీటర్లకు ఒక వర్షమానిక ఉంది. మన దేశములో ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పూర్వము వర్షాన్ని వ్యవసాయ సంబంధంగా కొలిచేవారు. శరీరం మీద బట్ట తడిచే వానను - బట్టతడుపు వాన అని, నాగలితో దున్నే పడుసు పడితే - పడుసు వర్షం అని, మడిగట్టు అనే వానపడితే దుక్కి వర్షం అని వర్ణీకరించారు. కాలవిజ్ఞాన శాస్త్రము దుక్కికి పడిన వర్షము ఒక మానికె, 16 మానికెలు, ఒక తూము, 4 తూములు ఒక ద్రోణము అని వర్షమానాన్ని సూచించింది.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా వివిధ సంస్కృతుల్లో వర్షం పట్ల భిన్న భోరణలు ఉన్నాయి. చాలామటుకు సమశీతోష్ణ వాతావరణం కలిగిన ఐరోపాలో వర్షాన్ని దుఃఖ సూచకంగా భావిస్తారు. ఇలాంటి భోరణే 'రెయిన్ రెయిన్ గో' అనే (వర్షమా వర్షమా వెళ్లిపో!) పంటి పిల్లల రైమ్స్‌లో ప్రతిఫలిస్తుంది. దీనికి విరుద్ధంగా ఎండను, సూర్యుణ్ణి దివ్యత్యంగా, ఆనందదాయకంగా వారు భావిస్తారు. పాశ్చాత్య దేశాల్లో వర్షం పట్ల సాంప్రదాయక భావం ముఖావంగా ఉన్నప్పటికీ కొందరు వర్షం సాంత్యన

సువాసనలు..

చాలామంది తొలకరి వర్షానికి ముందు పడేటప్పుడు భూమి నుండి వచ్చే ప్రత్యేక వాసనను ఇష్టపడతారు. ఈ మట్టి వాసనకు మూలం మొక్కలు ఉత్పత్తి చేసే పెంట్రికోర్ అనే సూనె. మొక్కలు ఉత్పత్తి చేసే ఈ టైలాన్ని రాళ్లు, నేల పీల్చుకుంటాయి. వర్షం పడినప్పుడు దీనిని గాల్లోకి వదులుతాయి. చిరుజల్లులు రోహంబిటింగ్ ఉంటాయని కొందరు భావిస్తారు. ఆకాశం మేఘపుతమై మబ్బుగా ఉండటం వలన వర్షం కొందరిని డిప్రెషన్‌కు గురిచేస్తుంది.

ముతుపవనాల రాకతోనే వర్షాశ్రాం ప్రారంభమవుతుంది. దిశను మారుస్తూ కాలానికి అనుగుణంగా వీచే గాలులే ముతుపవనాలు. మన దేశంలోకి నైరుతి దిక్కు నుంచి వీస్తాయి. అందుకనే వీటిని నైరుతి ముతుపవనాలు అంటారు. నైరుతి ముతుపవనాలు ప్రవేశించగానే మనకు వర్షాలు కురుస్తాయి. వేసవిలో ఆసియా ఖండంలో ఉష్ణోగ్రత ఎక్కువ. అందువల్ల ఈ ఖండం మీద అల్పవీడం ఏర్పడుతుంది. సముద్రం మీద నుంచి ఖండం మీదుగా గాలులు వీస్తాయి. పక్కనే ఉన్న హిందూ, ఆరేబియా సముద్రాల నుంచి నైరుతి దిశలో మన దేశం పైకి గాలులు వీస్తాయి. ఈ నైరుతి రుతుపవనాల ప్రభావం భూమిపై నుంచి నాలుగుగ్గుర కిలోమీటర్ల ఎత్తు వరకూ ఉంటుంది. వాతావరణంలోని గాలిలో నీరు నీటిఆవిరి రూపంలో ఉంటుంది. గాలిలో ఉష్ణోగ్రత పెరిగే కొద్దీ నీటి ఆవిరి పరిమాణం ఎక్కువగా ఉంటుంది. గాలి ఉష్ణోగ్రత తగ్గితే నీటి ఆవిరి పరిమాణము తగ్గుతుంది. వేడి గాలి చల్లబడితే, అది కొంత నీటిని పదిలేస్తుంది. దీంతో నీటి ఆవిరి ద్రవీభవించి

ముతుపవనాలు..

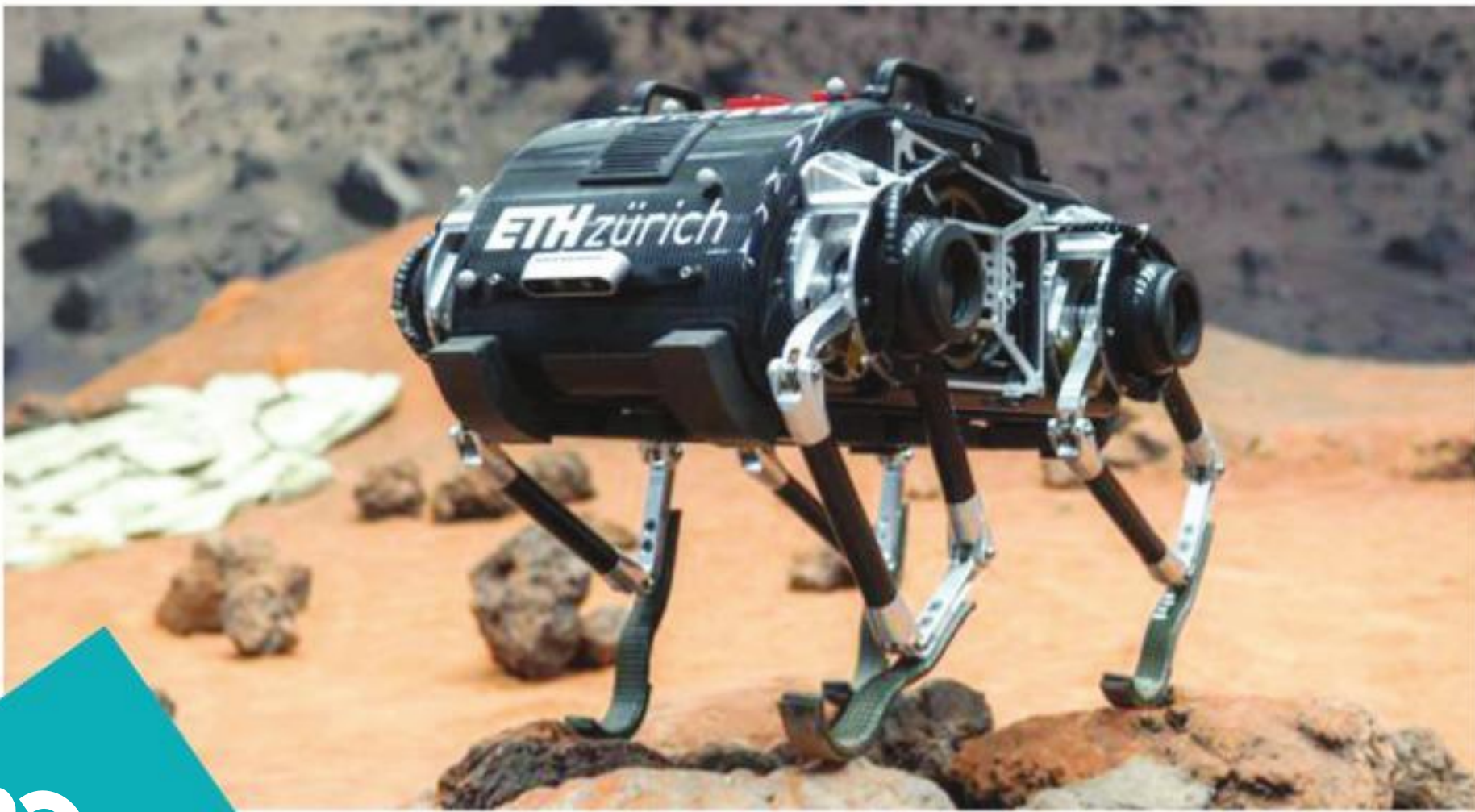
నైరుతి రుతుపవనాలు సాధారణంగా మన దేశంలోకి జూన్ వస్తకే రావాలి. కానీ, గాలి ప్రవాహ దిశలు మార్పుతో ఒక్కోసారి వెనకా ముందు అవుతాయి. ఈ ఏడాది ఆలస్యమనే చెప్పాలి. ముతుపవనాలు మొదట దక్షిణ భారతదేశంలో కేరళలోకి ప్రవేశిస్తాయి. అందువల్ల ముందుగా కేరళలో వర్షాలు పడతాయి. ఈ ముతుపవనాల వల్ల మన దేశమంతటా జూన్ - సెప్టెంబరు నెలల మధ్య వర్షాలు విస్తారంగా పడతాయి. నైరుతి ముతుపవనాలు హిమాలయాల వరకూ వెళతాయి. వాటిని హిమాలయాలు అడ్డుకుంటే, అవి ఈశాన్య దిక్కు నుంచి వెనక్కి వస్తాయి. వీటిని ఈశాన్య ముతుపవనాలని అంటారు. ఈశాన్య ముతుపవనాల ప్రభావంతో మన రాష్ట్రంలో నెల్లూరు, తమిళనాడులో అక్టోబరు - డిసెంబరు మధ్య వర్షాలు కురుస్తాయి.

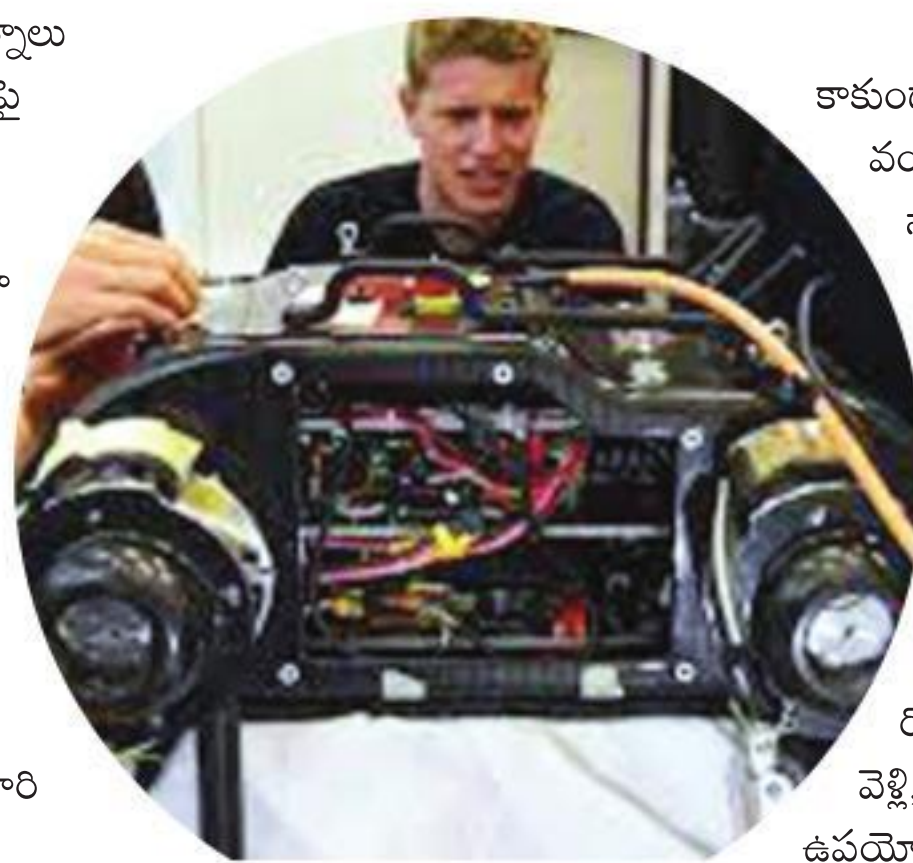
విశ్వంలో భూమిపై కాకుండా మరెక్కడైనా జీవం ఉందా అనే అన్వేషణ ఎప్పుటి నుంచో మొదలైంది. అయితే ప్రపంచ దేశాల చూపు మాత్రం ప్రస్తుతం అంగారకుడిపై పడింది. ఇప్పటికే చైనా, భారత్, అమెరికా వంటి దేశాలు ముందడుగు వేస్తున్నాయి. తాజాగా స్విట్జర్లాండ్, జర్మనీకి చెందిన శాస్త్రవేత్తల బృందం దీనిపై పరిశోధనలు మొదలుపెట్టాయి. అయితే భూమీద కాకుండా మరేదైనా గ్రహం మీద జీవం ఉందా? ఇంతకుముందైనా ఉండేదా? అనే ప్రశ్నలు చాలా కాలంగా శాస్త్రవేత్తలను తొలిచేస్తున్నాయి. ఈ ఆసక్తితోనే సౌర కుటుంబంలోని వివిధ గ్రహాల వద్దకు శాటిలైట్లను పంపుతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలోనే భూమిని పోలిన అంగారక (మార్స్) గ్రహంపై పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే అక్కడకు రోవర్లను పంపారు. తాజాగా నాలుగు కాళ్లతో నడిచే ఓ రోబోను పంపేందుకు రంగం సిద్ధం చేస్తున్నారు. ఆ విశేషాలు ఏమిటో తెలుసుకుందాం..!

అంగారకుడిపై

అంగారకుడిపైకి ఇప్పటికే పలుమార్లు రోవర్లను పంపారు. చిన్న కారు పరిమాణంలో ఉండి, చక్రాలతో కదులుతూ పరిశోధనలు చేసే ఈ రోవర్లకు చాలా పరిమితులున్నాయి. అవి కదిలే వేగం చాలా తక్కువ. రాళ్లరప్పలు, ఇసుక వంటివి ఉంటే ముందుకు ప్రయాణించలేవు. ఎత్తైన చోట్లకు వెళ్లడం కష్టం. ఈ నేపథ్యంలోనే స్విట్జర్లాండ్కు చెందిన ఈటీహెచ్ జ్యూరిచ్, జర్మనీకి చెందిన మాక్స్ ప్లాంక్ ఇన్స్టిట్యూట్ శాస్త్రవేత్తల బృందం 'స్పైస్బాక్' పేరుతో నాలుగు కాళ్లతో నడిచే ప్రత్యేకమైన రోబోను రూపొందించింది. అంగారకుడిపై జీవం ఉనికిని గుర్తించేందుకు దీనిని

త్వరలోనే పంపేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. నిజానికి చంద్రుడిపై పరిశోధనల కోసం ఈ రోబోను రూపొందించారు. తర్వాత మార్స్పైకి పంపేందుకు వీలుగా మార్పులు చేశారు. భూమి అవతల ఇలా కాళ్లతో నడిచే రోబోను వినియోగించనుండటం ఇదే తొలిసారి కానుంది. **రోవర్లతో సమస్యలు..** మార్స్ పైకి 2006లో పంపిన ఆపర్చునిటీ రోవర్ ఓసారి ఇసుకలో ఐదు వారాల పాటు చిక్కుకుపోయింది. చివరికి మెల్లగా

కాకుండా అటూ ఇటూ వంకరటింకరగా నడిచేలా సాఫ్ట్వేర్ను నిక్షిప్తం చేశారు. మార్స్పై ఉండే నేలవంటి దానిని ల్యాండ్లో ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటుచేసి పరీక్షించగా.. ఈ రోబో సులువుగా నడవగలిగింది. అయితే ఈ రోబో రోవర్లకు ప్రత్యామ్నాయం కాదని.. రోవర్లకు వీలుకాని చోట్లకు వెళ్లి, పరిశోధన చేసేందుకు ఉపయోగపడుతుందని శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు.

స్పైస్బాక్

జీవాన్వేషణకు 'స్పైస్బాక్'..!

అతడే అలిగిన నాడు...

వేకువపిట్ట చీకటి దుప్పటి మడత పెట్టేయకుండానే పచ్చిక మెచ్చిన పాదాలు భూమి తల్లికి ప్రణమిల్లుతాయి

అతని చేతి స్పర్శలో చేనుపిల్ల కిలకిలమని నవ్వులు రుప్పతూ పత్తిపువ్వులా విచ్చుకుంటుంది

నెరల నోళ్ళన్నీ అతని చెమట వాసన అత్తరులా ఆస్వాదిస్తాయి

ముందర కాళ్లకు చక్రబంధం వేశారు

కరిమబ్బు వెంటపడిన తుంటరి గాలోడి మన్మథ బాణాలు గుండెల్లో పూలచెందు విసిరినట్లు తగిలాయి

రెక్కల కష్టాన్ని అతివృష్టి రాబందు ఎత్తుకుపోయింది

వాన వీణ తీగ రాగం పలికింది ఆనంద భావ్వాలు జలజలా ముత్యాల్లా రాలిపడుతున్నాయి

శత్రుదేశం దొంగ దెబ్బల తూటాల వర్షంలో తడిసిన యోధుడిలా ప్రభుత్వం ఆలస్యంగా ప్రకటించే రాయితీలు అక్కరకు రాక అతని దేహం అప్పుల జల్లెడైంది

వెదజల్లిన విత్తులు మత్తువదిలి అంకురాలు భూమిని చీల్చుకుని యుద్ధంలో శత్రువును హతమార్చిన రీతి దర్శని ఒలకబోస్తున్నాయి

అతను అలిగిననాడు యావత్ మానవ జాతే ఆకలో లక్ష్మణా అంటూ అల్లాడిపోతుంది

నకిలీ పురుగుమందులు, ఎరువులు పాలు పొసుకునే సమయంలో తాలుగింజలు చేయటానికి అగ్నికి వాయువు తోడైనట్లు నిలిచాయి

అతనికి జవనత్వాలు రాయితీల భరోసా ఇవ్వాలి వారసుడు వారసత్వం అనుసరించే పరిస్థితులు కల్పించాలి నిలిచాయి

పెళ్ళిడు కొచ్చిన పంట కన్నెమీద కన్నేసిన దళారుల దొంగచూపులు చూసినా పట్టించుకోలేదు అడ్వాన్సు పేరుతో

అంపశయ్య మీదున్న రైతు భీష్ముడికి ఊపిరి అద్దాలి

- గాదిరాజు రంగరాజు
87901 22275

మొగ్గలు

గుండెల్లో వైతస్యరక్తాన్ని ప్రవహింపజేస్తూనే కవనం సిరాగా మారి గుండెల్ని కరిగిస్తుంది మనుషులను వెలిగించే మానవతాదీపం కవిత్వం

ఆనందమైన భవిష్యత్తుకు వాగ్దానం చేస్తూనే మానవతా పరిమళాలను పంచే గీతికవుతుంది జీవన వాహినిలో రసమయగీతిక కవిత్వం

నిరాశ మబ్బులు కమ్మిన నిర్దిష్టమైన దేహాలకు ఓదార్పునిచ్చే చేతనగేయమై లేవనమవుతుంది చురుకుదనాన్ని కలిగించే వైతస్యధార కవిత్వం

తెలుగు పూలతోటలో పరిమళాలను వెదజల్లుతూ నిత్య సుగంధాలను పంచే ప్రగతి కుసుమమవుతుంది సాహిత్యంలో విరబూసే నిత్య యవ్వనకవనం కవిత్వం

రాజకీయ నగ్నత్వాన్ని నడిబజారులో నిలబెడుతూనే ధర్మపోరాటం చేసే ధరణికి వెలుగులు పంచుతుంది అధర్మాన్యాయాలపై ఎక్కుపెట్టిన అక్షరగాండివం కవిత్వం

- డాక్టర్ భీంపల్లి శ్రీకాంత్
90328 44017

చరమగీతం

కాళ్ళకున్న చెప్పులు తీసి నెత్తినెట్టుకుని నీ బాంచన్ దొరా! అంటూ వంగి వంగి నడిచిన రోజులు..

గొంతు తడుపుకునేందుకు గుక్కెడు నీళ్ళకోసం కోసులు దూరం కాలినడకనే చేరుకుంటే దయతో ఎత్తిపోసిన కడివెడు నీళ్ళు పక్షం రోజులు.. దాచుకుని తాగిన రోజులు.

దినమంతా పనిచేసి బుక్కెడు బువ్వతో బిడ్డల ఆకలి తీర్చుకోని దొరగారి గుమ్మం ముందు కాపుకాస్తుంటే కుక్కకు విసిరినట్లు చెంగులో గింజలు విసిరిన రోజులు....

జమిందారు ఇంటి లగ్గమైతే దొరసానమ్మ వెంట మెట్టినెంటు ఊడిగం చేయండి మా ఇంటి ఆడబిడ్డను ఉంపుడుగత్తెగా పంపిన రోజులు..

మా అయ్య మాకూ ఓ పేరు పెట్టారని మరిచిపోయి..

అరే.. ఒరేయ్.. అంటుంటే అదే మా పేరుగా చేసుకుని చిత్తం దొరవారు అంటూ తలవంచిన రోజులు..

గతించి పోయిన రోజుల చరిత్రను చెరిపేస్తూ కొత్త చరిత్రను లిఖించుకునేనెందుకు అభ్యుదయ భావాలను అణువణువునా నింపుకుని రేపటి తరం స్వేచ్ఛకోసం.. కుత్తుకలు తెగివడుతున్నా.. వెనకడుగు వేయక చెదరని మనోధైర్యం నింపుకుని.. కన్నుల్లో ఆశల జ్యోతులను వెలిగించుకుని ఆశగా ఎదురుచూస్తుంటే...

దళారీలు, పెత్తందారులు, రాజకీయ నాయకులు, కుల అహంకారులు.. గోతులు తవ్వతున్నారు.. నవ సమాజం కోసం వేసుకుంటున్న దారులు ధ్వంసం చేస్తూ.. గొంతు సవరించినవాడిని వల్లకాటికి పంపేస్తూ.. విష సంస్కృతికి చరమగీతం పాడేదెన్నడో.

- రాము కోలా
98490 01201

కవిత్వం

ఒక విషాదం సృష్టించిన విధ్వంసపు కన్నీటి చారికలింకా ఆరకముందే మరెన్నో ఆర్తిగీతాలు ! ఒకరికి.. చిట్టచివరి వీడ్కోలిచ్చి ముంగిట్లోకి వచ్చేలోపే మరణ దేవత.. కసాయిగా తలుపు తట్టి మరో పెనువిషాదాన్ని సృష్టిస్తుంది! ప్రపంచమంత దుఃఖ జాతిగీతం పాడుతుంది

మరుభూమి

అవని కొమ్మకొమ్మకు ఆగని కన్నీటి చెమ్మ కురుస్తుంది! గాలితిత్తుల్ని గట్టిగ సుట్టి కట్టేసినట్లు శ్వాస అసలే ఆడని మాటలనలే రాని అవ్యక్త మృత్యు సంవేదనలు! మాతృశోకం.. పితృశోకం.. పుత్రశోకం.. బంధుశోకం..

మిత్రశోకం.. శోకమే మా'నవ' జీవన శ్లోకం! మట్టిపై మనుగడ పెద్ద క్షేతం !! ఇప్పుడు ధరిత్రి.. ఏరోజుకారోజు క్రమం తప్పక శవపత్రంలో అంకెల్ని నమోదు చేస్తున్న మరుభూమి !

- అశోక్ అవారి
90005 76581

టోక్యోలో జులైలో జరిగే ఒలింపిక్స్ క్రీడలకు ట్రాన్స్జెండర్‌ను ఎంపిక చేశారు. న్యూజిలాండ్‌కు చెందిన లారెల్ హబ్బర్డ్ ఒలింపిక్స్‌లో పాల్గొంటున్న తొలి ట్రాన్స్జెండర్‌గా రికార్డుల్లోకి ఎక్కనున్నారు. 43 ఏళ్ల లారెల్ హబ్బర్డ్‌ను కివీస్ మహిళల వెయిట్ లిఫ్టింగ్ జట్టు కోసం ఎంపిక చేశారు. వెయిట్ లిఫ్టింగ్ విభాగంలో హబ్బర్డ్ పాల్గొనే విషయమై న్యూజిలాండ్ ఒలింపిక్ కమిటీ అధికారిక ప్రకటన చేసింది. దీంతో క్రీడాలోకంతో పాటు పలువురు లారెల్‌ను ప్రశంసిస్తున్నారు. ఒలింపిక్స్‌లో ట్రాన్స్జెండర్లకు ప్రత్యేక కేటగిరీ లేకపోవడం వల్ల హబ్బర్డ్ మహిళల విభాగంలోనే బరిలోకి దిగుతున్నారు. ట్రాన్స్జెండర్‌గా మారకముందు ఆమె 2013లో మెన్స్ ఈవెంట్స్‌లో పాల్గొన్నారు.

జట్టుకు లారెల్‌ను ఎంపిక చేయడం వల్ల.. ఆమెకు ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉంటుందని కొందరు అంటున్నారు. బెల్లియన్ వెయిట్ లిఫ్టర్ అన్నా వాన్ బెలింగెన్ మాత్రం అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. హబ్బర్డ్‌ను పోటీలకు అనుమతించడం, అది మహిళల విభాగంలో చోటు ఇవ్వడం పెద్ద జోక్

అన్నారు. మరికొందరు మాత్రం ట్రాన్స్జెండర్ల సంఖ్యను పెంచాలని కోరుతున్నారు. న్యూజిలాండ్ ప్రజలు ఇచ్చిన మద్దతుకు హబ్బర్డ్ థ్యాంక్స్ తెలిపారు. 'చాలామంది న్యూజిలాండ్ వాసులు నాకు మద్దతు ఇచ్చారు. నేను వారందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాను. నన్ను ఎంపిక చేసిన న్యూజిలాండ్ ఒలింపిక్ కమిటీ (ఎన్జిఓ) కి ధన్యవాదాలు. మూడేళ్ల క్రితం కామన్వెల్త్ క్రీడల్లో చేయి విరిగినప్పుడు నా క్రీడా జీవితం ముగింపు దశకు చేరుకుందని కొందరు అన్నారు.

అయితే అభిమానుల ప్రోత్సాహం ఆ చీకటి నుంచి నన్ను బయటపడేసింది' అని హబ్బర్డ్ తెలిపారు. అంతర్జాతీయ ఒలింపిక్ కమిటీ 2015లో తన రూల్స్‌ను మార్చింది. ట్రాన్స్జెండర్ అథ్లెట్లు మహిళల కేటగిరీలో పోటీ చేయవచ్చని పేర్కొంది. అందుకు వారు తాను మహిళ అన్న అంగీకార పత్రాన్ని సమర్పించాల్సి ఉంటుంది. అలాగే పోటీలకు అనుమతించే సమయానికి ముందు ఏడాది వరకూ ఆమె టెస్టోస్టెరాన్ లెవెల్స్ ఐటీసీ నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఉండాలి. వీటన్నింటినీ పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత ఐటీసీ లారెల్ హబ్బర్డ్‌కు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. 'టోక్యో ఒలింపిక్స్‌లో హబ్బర్డ్‌కు మద్దతు ఇవ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం' అని న్యూజిలాండ్ ఒలింపిక్స్ వెయిట్ లిఫ్టింగ్ అధ్యక్షుడు రిచీ ప్యాటర్సన్ అన్నారు. అయితే 2018లో గోల్డ్ కోస్ట్‌లో జరిగే కామన్వెల్త్ క్రీడల్లో హబ్బర్డ్ పాల్గొనకుండా అడ్డుకోవాలని ఆస్ట్రేలియా వెయిట్ లిఫ్టింగ్ సమాఖ్య కోరింది. కానీ నిర్వాహకులు ఈ చర్యను తిరస్కరించారు. లారెల్ హబ్బర్డ్ అసలు పేరు గెవిన్ హబ్బర్డ్. జూనియర్ స్థాయి పోటీల్లోనే పలు జాతీయ రికార్డులు నెలకొల్పారు. 300 కిలోల విభాగంలో జాతీయ రికార్డు సృష్టించారు. ట్రాన్స్జెండర్‌గా మారిన తర్వాత 2017లో జరిగిన ప్రపంచ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో రజతంతో పాటు 2019 ఫసిఫిక్ గేమ్స్‌లో స్వర్ణంతో మెరిశారు. 2018 కామన్వెల్త్ పోటీల్లో పాల్గొన్నా. గాయం కారణంగా మధ్యలోనే టోర్నీ నుంచి నిష్క్రమించారు.

సూక్ష్మ

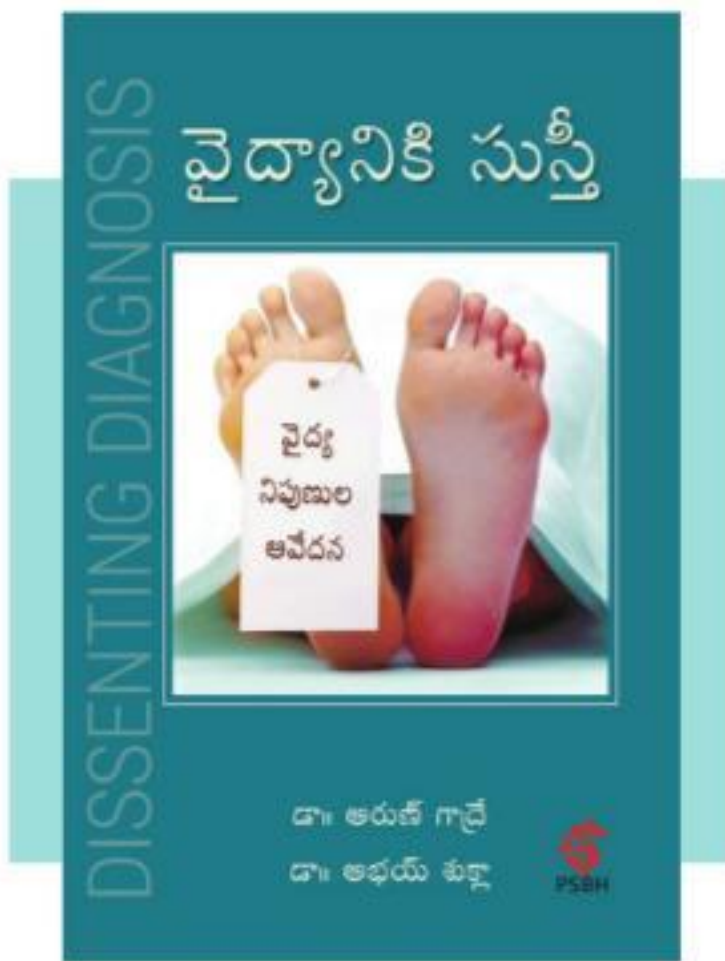
ఆరోగ్య రక్షణ వ్యవస్థకే అనారోగ్యం

క్షయ వ్యాధిని నిర్ధారించడానికి రోగి కళ్ళని పరీక్షిస్తే చాలు. కానీ ప్రయివేటు ఆస్పత్రులలో చాలా ఖరీదైన టీబి గోల్డ్, టీబి ఫ్లాటిన్ పరీక్షలు రాస్తున్నారు. జ్వరం వచ్చిన ఐదోరోజు కంటే ముందు రక్త పరీక్షలు చేయించినా టైఫాయిడ్‌ని నిర్ధారించలేము. కానీ రోజు మార్చి రోజు రక్తపరీక్షలు చేయిస్తున్నారు. ఎంత ఖరీదైన పరీక్ష రాస్తే అంత కమిషన్ వస్తుంది. ఇంకో కొత్తపరీక్ష ఉంది. దాని పేరు "సింక్ పరీక్ష". అంటే సేకరించిన సమూహాలను పరీక్షించకుండానే సింకులో పడేస్తారు. అంతా బాగానే ఉందని డాక్టర్ రిపోర్ట్ ఇస్తాడు ఆయన కమిషన్ వచ్చేస్తుంది. కార్పొరేట్ ఆస్పత్రిలో ఒకరోగికి ఏదో అవసరం కోసం పొట్ట భాగంలో ఆల్ట్రాసౌండ్ స్కాన్ నిర్వహించేటప్పుడు గాల్ భాడర్‌లో రాయ కనిపించింది. దానివల్ల రోగికి ఏ బాధా లేదు. అయినా సరే రోగిని భయపెట్టి, హెర్నియా ఆపరేషన్ చేసి లక్షన్నర రూపాయలు వసూలు చేశారు. హాస్పిటల్ ప్రారంభించేటప్పుడే దాని యజమాని డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్, మందుల షాపుకి స్థలం కేటాయించి వాటిని నడిపేవారి దగ్గర్నుంచి 75 లక్షల రూపాయల వరకూ డిపాజిట్ కట్టించుకుంటాడు. ఆస్పత్రి నిర్వాహానికి అప్పు సమస్య ఉండదు.

డెంగ్యూ వ్యాధి కాదు ఎలాంటి వైరల్ జ్వరం వచ్చినా ఫ్లేట్ రెట్లు రెట్లు సంఖ్య పడిపోతుంది. అలాంటి వెయ్యిమందిలో ఒక్కరు మాత్రమే హాస్పిటల్లో చేరాల్సి ఉంటుంది. మిగతా వారందరికీ కొన్ని వ్యక్తిగత జాగ్రత్తలూ, మందులతో సరిపోతుంది. కానీ చాలామంది డాక్టర్లు రోగులను భయపెట్టి ఆస్పత్రిలో చేర్చుకుని సెలైన్ బాటిల్ తగిలించేస్తున్నారు. సాధారణ ప్రసవానికి కూడా 'ప్రాజెస్టరాన్' అనే మందు వాడుతున్నారు. వైద్య శాస్త్రం దీన్నంగీకరించదు. బీ కాంప్లెక్స్, సి విటమిన్ల వలే శరీరంలో అదనంగా ఉన్న డీ విటమిన్ మూత్రం ద్వారా పోకుండా శరీరంలో పేరుకుపోతుంది. కాబట్టి దీర్ఘకాలం డీ విటమిన్ మాత్రలు వాడితే క్యాన్సర్‌కి దారి తీస్తుందని పరిశోధనలు చెబుతున్నాయి.

షాపింగ్ మాల్ సంస్కృతి మాస్టర్ హెల్త్ చెక్‌పే పేరుతో తక్కువ రేటుకి ఎక్కువ టెస్టులు చేస్తున్నారు. అర్థం చేసుకోవలసిందేమిటంటే వాటిలో చాలావరకూ అవసరం లేనివే.

డాక్టర్లకు టార్గెట్ ఓపిలో చూసిన రోగుల్లో 40 శాతం మందిని హాస్పిటల్లో జాయిన్ చెయ్యకపోతే ఆ డాక్టర్ ఉద్యోగం పోతుంది. "నేను మీ

పుస్తకం పేరు : వైద్యానికి సుస్తే
పేజీలు : 184
వెల : 200/-
ద్వితీయముద్రణ : జూన్, 2021
లభ్యం : ప్రజాశక్తి బుక్‌హౌస్ అన్ని భాషలు.

రాస్తాను. నన్ను యూరప్ టూరిక్ పంపించాలి"- అని డిమాండ్ చేసి డాక్టర్లున్నారు. శవాలతో వ్యాపారం ఏ ఆస్పత్రిలో అయినా ఒక రోగి మరణిస్తే శవాన్ని పోస్టుమార్టం కోసం గవర్నమెంట్ ఆస్పత్రికి పంపిస్తారు. ఆ పోస్టుమార్టం రిపోర్ట్‌లో ఏమి రాయాలి? అనేదానిపై బేరసారాలు జరుగుతాయి. మన వైద్య వ్యవస్థ గురించి 78 మంది వైద్యులతో చర్చించి రాసిన పుస్తకం "వైద్యానికి సుస్తే". ఈ కరోనా సమయంలో దీన్ని ద్వితీయ ముద్రణ చేశారు. సామెత చెప్పినట్లు 'ఇంట్లో లేకపోవడమే ఒంట్లో జబ్బుకి కారణం' అయిన పరిస్థితుల్లో అధికశాతం ప్రజలున్నప్పుడు, ఎంతమంది తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడు ఇందులో చెప్పినట్లు ఆచరించగలరు? అనే సందేహం సహజమే! అయినా ఇందులోని విషయాలు ఉపయోగకరమే! పరిమితిని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ వ్యాసం చదవండి. ప్రయివేట్ హాస్పిటల్లో ఒక మహిళారోగికి ఒక ఇంజెక్షన్‌కి తొమ్మిది వేల రూపాయలపుతుందని చెప్పి డిశ్చార్జ్ సమయంలో ఒక్కో ఇంజెక్షన్‌కి 18,990 రూపాయల బిల్

వేశారు. ఆ మహిళ భర్త వినియోగదారుల ఫోరంని ఆశ్రయించి, న్యాయం పొందాడు. జైహిల్‌లోని ఓ కార్పొరేట్ హాస్పిటల్లో జరిగిన సంఘటన. (పే 126)

15 ఇంజెక్షన్ల ధర ఆస్పత్రి మెడికల్ షాపులో లక్షా యాభైవేల రూపాయలు. అవే ఇంజెక్షన్లు బయటి షాపులో కొంటే తొంభైవేల రూపాయలు. తమ హాస్పిటల్‌లోనే కొనాలని ఆస్పత్రి కండిషన్. రోగి బంధువులకు గత్యంతరం లేక ఆస్పత్రి షాపులోనే కొని, చికిత్స పూర్తయ్యాక వినియోగదారుల ఫోరాన్ని ఆశ్రయించారు. 2009 జనవరిలో పూనాలోని ఓ ప్రైవేట్ హాస్పిటల్‌లో జరిగిన సంఘటన ఇది. (పే 126)

డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్లు, మందులషాపులను ఎంపిక చేసుకునే హక్కు రోగికి ఉంది. అది తెలుసుకోవాలి.

ఈ పుస్తకం మొదటిభాగంలో ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో జరుగుతున్న అవకతవకలు, మందుల కంపెనీల మాయాజాలం, వైద్యసేవలు వ్యాపారమయం కావడం గురించి తెలుసుకున్నాం.

నాణానికి రెండోవైపు కూడా ఉంటుంది. అన్ని రంగాల్లోనూ ఉన్నట్టే వైద్యరంగంలోనూ మెజారిటీ ప్రజల శ్రేయస్సుకోరే డాక్టర్లు కూడా ఉంటారు కదా! రెండో భాగంలో అలాంటి డాక్టర్లు సూచించిన పరిష్కారాలు ఉన్నాయి. ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల్లో చికిత్సపొందే రోగులకు పైన చెప్పిన హక్కులవంటివి కూడా ఉన్నాయి. వాటిని ఈ పుస్తక రచయిత తన అనుభవంలోని ఇలాంటి ఉదాహరణలతో సహా చెప్పారు. ఇంకా వైద్యరంగంలో గూగుల్ నిర్వహిస్తున్న పాత్ర, ప్రైవేటు వైద్యరంగాన్ని నియంత్రించడానికి సూచనలు(10వ అధ్యాయం) సాంప్రదిక ఆరోగ్య రక్షణవ్యవస్థ ఆవశ్యకత (11వ అధ్యాయం) వివరించారు.

వాటిపై ఓ విహంగ వీక్షణ

బ్రాండెడ్ మందుల స్థానంలో నాణ్యమైన జనరిక్ మందులు తక్కువధరకు ప్రజలకు అందుబాటులోకి రావాలి. ప్రైవేట్ వైద్యరంగంపై నియంత్రణలు విధించి, వాటిని అమలుపరిచే యంత్రాంగాన్ని తక్షణమే రూపొందించాలి. వివిధ చికిత్సా విధానాల గురించి ప్రజలలో అవగాహన పెంచే కృషి జరగాలి. ప్రైవేటు ఆస్పత్రుల్లో చికిత్సపొందే రోగులకు ఉన్న హక్కులను గుర్తించి, వైద్యులు నిర్లక్ష్యం వహించారని భావిస్తే వినియోగదారుల ఫోరంలో కేసు దాఖలు చేయవచ్చు. వైద్యుల నైతిక ప్రమాణాలను పర్యవేక్షించాల్సిన 'భారతీయ వైద్యమండలి' దేవతావస్త్రం అయిపోయింది. సుప్రీం కోర్టు ఆదేశాలప్రకారం ప్రమాదాలకు గురైన వారికి అత్యవసర చికిత్సను డబ్బులతో ముడిపెట్టడం నేరం (ఉదాహరణ పే119), చికిత్స ధరల వివరాలు ఆస్పత్రి నుంచి పొందే హక్కు ఉంది. మెడికల్ రిపోర్టులు పొందే హక్కు రోగికి ఉంది. (దీనివల్ల కలిగే ప్రయోజనాలు పే 122) రెండో అభిప్రాయాన్ని (మొదటి వైద్యునితో చర్చించి) తీసుకునే హక్కు. రోగులు అందించిన వ్యక్తిగత విషయాలను వైద్యుడు జహిర్గతం చేయకూడదు (పే 124) వ్యాధినిర్ధారణ పరీక్షల్లోని ప్రమాదాలు,

ప్రత్యామ్నాయాలు తెలుసుకునే హక్కు. ఆస్పత్రి బిల్లు పూర్తిగా చెల్లించకపోయినా రోగిని డిశ్చార్జ్ చేయించుకునే హక్కు, మృతదేహాన్ని తీసుకునే హక్కు (పే 129).

నైతిక విలువలు గల వైద్యులను గుర్తించడానికి కొన్ని సూచనలు 1.రోగులు అడిగిన సహేతుకమైన ప్రశ్నలకు విసుగుచెందరు. 2. రోగులకు, వారి కుటుంబ సభ్యులకు చికిత్స వివరాలను అందిస్తారు. 3. వివిధ చికిత్సా పద్ధతులను, వాటి మంచి చెడులను తెలిపి, తగిన నిర్ణయం తీసుకోవడానికి సహకరిస్తారు. 4. ఖరీదైన పరీక్షలు చేయించాల్సి వస్తే తగిన కారణాలను వివరిస్తారు. 5. మంచి వైద్యులు తమకు అన్నీ తెలుసని చెప్పుకోరు. సరైన నిర్ధారణకు రాలేకపోతే ఆ విషయం ఒప్పుకుంటారు. (పే 137) 6. మంచి వైద్యులు రిస్క్ తీసుకోడానికి సిద్ధంగా ఉంటారు. రిస్క్ తీసుకోకుండా తాము క్షేమంగా ఉంటే చాలనుకునే వైద్యులు రోగి ప్రాణాలను కాపాడలేకపోవచ్చు. (ఉదా.141)

ఇంటర్నెటోసీస్ వైద్యుల పట్లా, వైద్యం పట్లా మారుతున్న సమాజ దృక్పథాన్ని అర్థం చేసుకోవాలని చెప్పి ప్రపంచంలోని సమాచారాన్ని గూగుల్ మన ముందుకు తెచ్చిన మాట నిజమే. కానీ అదంతా కచ్చితమైనదనీ, రోగి అవసరాలకు తగినదేననీ చెప్పలేమనీ, అలా ఇంటర్నెట్ సాయంతో తమ చికిత్స గురించి ఒక నిర్ణయానికి రావడాన్ని "ఇంటర్నెటోసీస్" అంటారనీ వివరించారు. (పే.142,143) వైద్యుడు - రోగి సంబంధాలు నాలుగుకాలుగా ఉంటాయట. (పే.143-146)

భారతీయ వైద్యమండలి పనితీరు వైద్యుల నైతిక ప్రవర్తన పర్యవేక్షణ కోసం ఏర్పడిన ఈ మండలి మహారాష్ట్ర కొన్నిటికి 2005-2015 కాలంలో 746 ఫిర్యాదులు అందితే కేవలం 151 ఫిర్యాదులు పరిష్కారం అయ్యాయట.

చిన్న ఆస్పత్రులను పోటీనుంచి తప్పించడానికి పన్నే కుట్రలు. ఒక ఉదా: ఆస్పత్రులన్నీ తమ భవనాలకు సెంట్రల్ ఎయిర్ కండిషనింగ్ చేయించాలనే నిబంధన పెడితే చిన్నాస్పత్రులు చేతులెత్తేస్తాయి.

సుమారు 78 మంది డాక్టర్లను ఇంటర్వ్యూ చేసి, ప్రైవేటు హాస్పిటల్స్‌లో జరిగే అవకతవకలను వెలుగులోకి తెచ్చిన ఈ పుస్తక రచయితలు డా.అరుణ్ గాడ్, డా.అభయ్ శుక్లాలు అభినందనీయులు. సామాన్య జనానికి కూడా అర్థమయ్యేంత సరళంగా తెలుగు చేసిన డా.ఎస్.సురేష్‌కి తెలుగుపాఠకుల తరపున ధన్యవాదాలు. కోవిడ్ మహమ్మారి విజృంభణలో వైద్యరంగంపై విస్తృతమైన చర్చలు జరుగుతున్నాయి. ఇలాంటి తరుణంలో "వైద్యానికి సుస్తే" వంటి పుస్తకాన్ని చదివి చర్చించాల్సిన ఆవశ్యకత ఎంతో ఉంది.

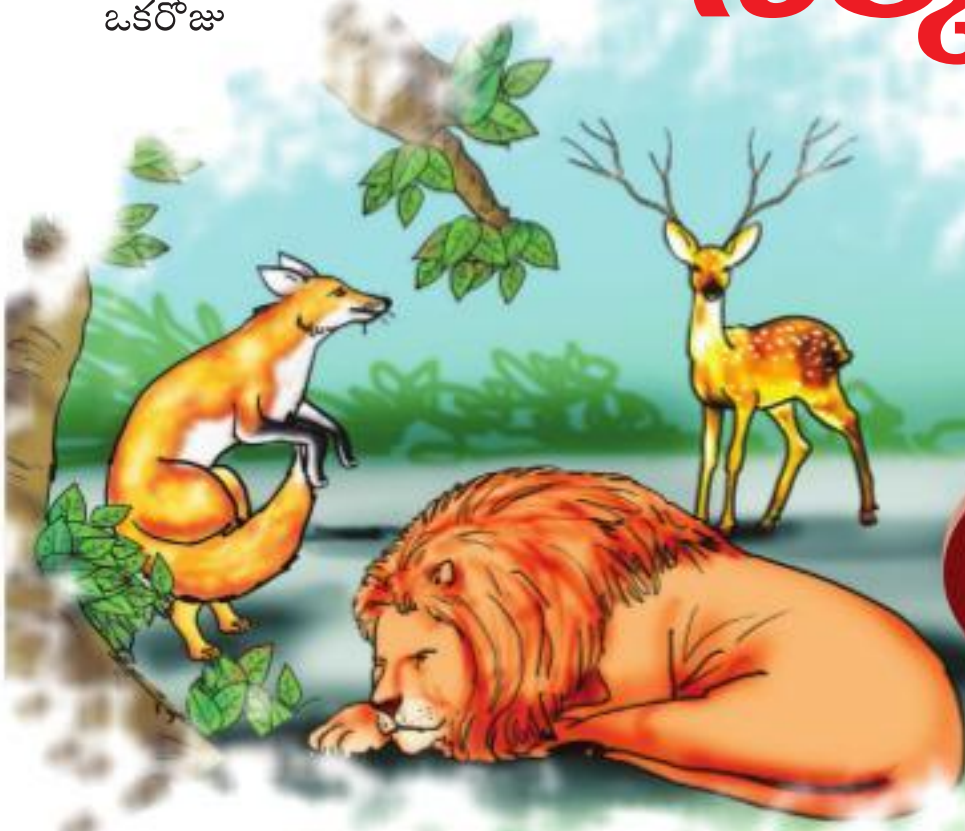
పుస్తక పరిచయం

- ప్రకాష్

నల్లమల అడవిలో కుయుక్తి అనే పేరు గల నక్క ఉండేది. అది పేరుకు తగ్గట్టే లేచింది మొదలుకొని పడుకునే వరకు చెడు ఆలోచనలతో జీవించేది. అడవిలోని అమాయక పక్షులను, జంతువులను బెదిరించి తనకు కావాల్సిన ఆహారాన్ని సంపాదించేది. ఏరోజూ కష్టపడి ఆహారాన్ని సంపాదించుకునేది కాదు. అడవిలో నివసించే దున్నలు, ఏనుగులకు మాత్రం తాను అడవికి రాజైన సింహానికి సలహాదారుడినని చెప్పుకుని, పబ్బం గడుపుకునేది. నక్క చేసే అరాచకాలు తెలిసినా అవి ఊరకుండేవి. కుయుక్తి కొత్త కొత్త పన్నాగాలతో నల్లమలలోని పక్షులు, జంతువులపై తన పెత్తనాన్ని చెలాయించేది.

ఒకరోజు

నక్కబావ పెళ్ళి

గాయపరచింది. రానురాను ఆ అడవిలో నక్కచేసే దౌర్జన్యాలకు అంతేలేకుండా పోయింది. ఒకటి, రెండుసార్లు పక్షులు, జంతువులు కుయుక్తి చేసే అరాచకాలను సింహానికి చెప్పాలని అనుకున్నాయి. అది ఉండే గుహ దగ్గరకు వెళ్ళాయి. కానీ ఆ సమయంలో సింహం గుహలో లేదు. చేసేదేమీలేక అవి నిరాశతో తిరిగివచ్చాయి. హఠాత్తుగా

బాలల కథ

కుయుక్తి అడవి మధ్యలో పక్షులు, జంతువులతో సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఆ సమావేశంలో అడవిలోని ప్రాణులను ఉద్దేశించి.. 'ఓ ప్రియ నేస్తాల్లారా! నాకు రాత్రి ఓ కల వచ్చింది. దాన్ని అమలుపరచాలని అనుకుంటున్నాను. రేపటి నుండి ప్రతిరోజు పక్షులు పళ్ళను, జంతువులు మాంసాహారంతో పాటుగా ఆయా ఋతువుల్లో దొరికే

ఓ రోజు కుయుక్తి అత్యవసర సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేసి, అడవిలోని పక్షులు, జంతువులను పిలిచింది. అది ఇలా చెప్పసాగింది. 'నాకు.. పొరుగునే ఉన్న చిట్టడవిలోని నక్కతో వివాహం నిశ్చయమయింది. వారం రోజుల్లోనే పెళ్ళి జరుగుతుంది. పెళ్ళికి కావాల్సిన ఏర్పాట్లు ఘనంగా చేయాలి!' అని అడవి ప్రాణులను ఆదేశించింది.

అప్పటికి సరేనన్న అవి.. మరోచోట రహస్యంగా సమావేశమై కుయుక్తికి తగిన బుద్ధి చెప్పాలని నిర్ణయించుకున్నాయి.

అనుకున్న రోజు రానే వచ్చింది. జంతువులన్నీ కుయుక్తిని అలంకరించి, ఏనుగుపై కూర్చోబెట్టి ఊరేగించాయి. అప్పటికే చీకటి పడటంతో ఊరేగింపును ఆపిన జంతువులు ఆ రోజుకి సెలవు తీసుకుని వెళ్ళాయి. అంతకుముందే కుయుక్తి నివాసముండే మర్రిచెట్టు కింద కర్రలతో ఓ వేదికను ఏర్పాటు చేసి, తీగలతో అలంకరించింది కోతి. వేదిక ముందు పెద్దగోతినీ తవ్వ దానిమీద కొమ్మలు, ఆకులు, పూలు వేసి పూలపాన్సుగా మార్చింది. ఈ పనికి మిగతా జంతువులు, పక్షులు కోతికి సహాయం చేశాయి. ఊరేగింపు పూర్తయ్యాక కుయుక్తి తన నివాసానికి చేరుకుంది. తనకు జరిగిన ఏర్పాట్లను చూసి, ఉబ్బితబ్బిబ్బిబ్బిబ్బిబ్బిబ్బి. వేదికపై కాసేపు కూర్చోని, కుయుక్తి ఆనందపరవశంతో పూలపాన్సుపైకి ఒక్కసారిగా దూకింది. నక్క దూకిన వేగానికి పాన్సుకు ఊతంగా ఉన్న కొమ్మలు విరిగి, ఒక్కసారిగా గోతిలో పడింది. ఊహించని ఈ పరిణామానికి ఉక్కిరిబిక్కిరైంది కుయుక్తి. రక్షించమని అది వేసిన కేకలు అరణ్యోదనలయ్యాయి. తెల్లవారింది. చిట్టడవి నుంచి వచ్చిన అడనక్క పెళ్ళిబృందం కుయుక్తి కోసం అడవిలో వెతికి వెతికి, గోతిలో పడ్డ దాన్ని చూసింది. అతికష్టం మీద నక్కను బయటకు తీసింది. రెండు కాళ్ళు విరిగిన దాన్ని చూసి, మొదట జాలిపడింది. నక్కజాతిలో పుట్టి తనను తాను రక్షించుకోలేని దానికి తమ అమ్మాయిని ఇచ్చేదిలేదని అక్కడి నుంచి పెళ్ళిబృందం వెళ్ళిపోయింది. కాళ్ళు విరిగి, నడవలేని కుయుక్తికి ఇన్నాళ్ళకు తగిన శాస్త్రీ జరిగిందని అడవిలోని పక్షులు, జంతువులు ఆ రోజు పెద్ద సంబరాన్ని జరుపుకున్నాయి.

తూర్పింటి నరేష్ కుమార్
81848 67240

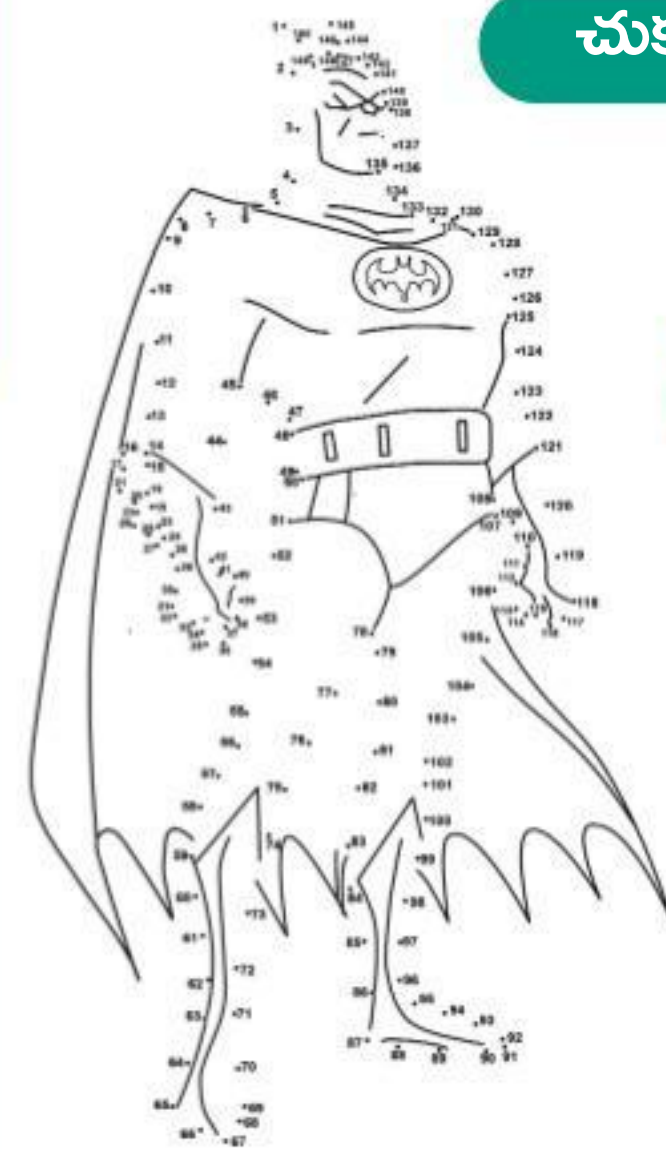
చిరుమువ్వలు

రంగులు బిద్దండి

పక్కనున్న పాప, కోతి బొమ్మకు మీకిష్టమైన రంగులు బిద్దండి

చుక్కలు కలపండి

పక్కనున్న చుక్కలన్నీ కలిపితే ఏ బొమ్మ వస్తుందో కనుక్కోండి!

పైసా ఖర్చు లేకుండా రంగు రంగుల పూలతో అందంగా విచ్చుకుని, ఆహ్లాదాన్ని పంచే అపురూపమైన మొక్కలు గడ్డి గులాబీలు. వీటిని గడ్డి పూలు, నాచు గులాబీలు అనీ పిలుస్తారు. ఫోర్టలాక గ్రాండిఫోరా దీని శాస్త్రీయనామం. వీటిలో పదుల సంఖ్యలో రకాలున్నాయి. ఇవి అర్జెంటీనా దేశంలో పుట్టి, ప్రపంచమంతా ఎగబాకాయి. ఈ పూలను పరిచయం చేసుకుందాం పదండి..

గడ్డిపూలు విచ్చుకోవడానికి కాస్త సూర్యరశ్మి కావాలి. చిన్నకాడ తుంచి నాటితే చాలు గబగబా ఎదిగిపోయి, చకచకా పువ్వులు పూసేస్తాయి. ఇవి నాటిన కొన్నాళ్ళకే పెద్ద పూలవనమైపోతుంది. శీతల ప్రాంతాల్లో అయితే ఎక్కువ పూలు విచ్చుకుంటాయి. కాడ ఇట్టే విరిగిపోవడంతో వీటిని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 'పిరికి పూలు' అని కూడా అంటారు. గడ్డిపూలు తెలియని తెలుగువారు ఉండరంటే అతిశయోక్తి కాదేమో!

నిర్వహణే అందం..

మొక్క నుంచి కాడలను తుంచి పడేసినా.. వాటికవే వేళ్ళూనుకుని మొక్కలుగా నిలదొక్కుకుంటాయి ఈ గడ్డి గులాబీలు. ఇవి పిచ్చి మొక్కల్లో తుప్పు మొక్కలుగా మనకి కనిపిస్తూ ఉంటాయి. కానీ వీటిని కుండీల్లో వేసి, కాస్త నిర్వహణ చేస్తే అంతటానే శోభతో ఆహ్లాదాన్ని పంచుతాయి. నేల కుండీల్లోనూ, వేలాడే కుండీల్లోనూ, నేలమీదా, బోర్డర్ గాను, లాండ్ స్కేపింగ్ డిజైన్లలో అందంగా పెరిగి, కనువిందు చేస్తాయి. ఎప్పటికప్పుడు వీటి ఎదుగుదలను నియంత్రిస్తూ కత్తిరిస్తే అందమైన రూపంతో ఇవి ఉండే ప్రదేశానికి ప్రత్యేక ఆకర్షణను తీసుకొస్తాయి.

శ్వేతపూల సోయగం..

గడ్డిపువ్వులో అరుదైనవి, అపురూపమైనవి

తెల్లగులాబీ మొక్కలు. శ్వేత సోయగాలతో విరబూసిన ఈ పువ్వులు ఎంతో అందంగా ఉంటాయి. పువ్వు పరిమాణం కాస్త పెద్దదిగా ఉండి, కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తాయి. గడ్డి గులాబీలు వాసన రావు. ఒక్కో పువ్వు ఒక్కోరోజు మాత్రమే ఉంటుంది. మరునాడు కొత్త పువ్వులు పుట్టుకొస్తాయి.

పలు రకాలు..

పూల రంగులు, ఆకారాన్ని బట్టి గడ్డి గులాబీలు చాలా రకాలు ఉన్నాయి. కానీ వీటిలో ముఖ్యంగా రెండు జాతులున్నాయి. ఒకటి ఆకులు సన్నగా ఉండే గడ్డి గులాబీ. దీన్నే నాచు గులాబీ అంటుంటారు. రెండోరకం గడ్డి పూలమొక్క ఆకులు వెడల్పుగా ఉంటాయి. దీన్ని గంగపాయల గులాబీ అంటారు. రెండూ ఒకే కుటుంబానికి చెందినవి. ఇవి ముద్ద, రేఖ పువ్వులు పూస్తాయి.

వారానికే ఎదుగుదల..

నాచు మొక్కలు కుండీల్లో బాగా పెరుగుతాయి. తెలుపు, ఎరుపు, గులాబీ, పసుపు, పింకు ఇలా రంగురంగుల నాచుపూల కాడల్ని కుండీల్లో గుచ్చిన వారానికే చక్కగా ఎదిగి, పూలు పూస్తాయి. ఇవి చూడ్డానికి అందమైన పూల బోకెల్లా కనిపిస్తాయి. వీటికి నీటిని చాలా తక్కువగా వాడతారు. అయినా చాలా అందమైన పూలను పూస్తాయి.

గడ్డి గులాబీలు

పూల హరివిల్లు..

ఇంటి ముంగిట ప్రహరీని ఆనుకుని, ఈ రంగురంగుల పూల మొక్కలను నాటితే ఆకాశంలో ఉండాల్సిన హరివిల్లు నేలపైకి వచ్చినట్లు అనిపిస్తుంది. వర్ష శోభితమైన ఈ పూలు చూపరులను కట్టిపడేస్తాయి

అంటే అతిశయోక్తి కాదేమో! వీటిలో పెరిగే కలుపు గడ్డి ఎప్పటికప్పుడు తొలగిస్తూ ఉండాలి. లేకపోతే గడ్డి పెరిగి, నాచు మొక్కల ఉనికిని దెబ్బతీస్తుంది.

వేలాడే కుండీల్లో..

గడ్డిపూల అసలు హోయలు వేలాడే కుండీల్లోనే కనిపిస్తుంది. నాచుపూలు, గంగ పాయలు రెండు రకాలూ వేలాడే కుండీల్లో చక్కగా పెరిగి, పూలను విరబూస్తాయి. కిందికి వేలాడుతూ పువ్వులు గాలికి అటూ ఇటూ ఊగుతూ వర్ష వయ్యారాలను ఒలకబోస్తూంటే ఊహకందని సుందర దృశ్యమేదో కళ్ళముందు కదలాడుతుంది.

విభిన్న వర్ణాల్లో..

గడ్డిపూలలో గంగ పాయల రకంలో మల్లీకలర్ రకం చూడటానికి చాలా అందంగా ఉంటుంది. ఇది ఒకే పువ్వులో విభిన్న రంగుల డిజైన్లతో కొలుపుదీరి, ఆకట్టుకునేలా ఉండే లేటెన్స్ ఫ్యాన్సీ పువ్వు.

డబుల్ బ్లేడ్ ఫ్లవర్..

ఒక పువ్వులో మరోపువ్వు ఒదిగి ఉన్నట్లు ఉండే నాచుపూల మొక్క డబుల్ బ్లేడ్ ఫ్లవర్. పువ్వు కిందిభాగం

విరివోట

ఒక రంగు రేఖలు, పైభాగము మరో రంగు రేఖలు ఉండడం దీని ప్రత్యేకత. ఇది ఇటీవలే మార్కెట్లోకి వస్తోంది.

వాల్ కీపింగ్ ఫ్లవర్స్

గోడను అంటుకుని గుబ్బగా పెరిగి, గుంపుగా పువ్వులు పూసే గడ్డిపూల మొక్క ఇది. రంగురంగుల పూలు పూస్తాయి. ఈ మొక్క ఎక్కువగా ఇతర దేశాల్లో ఉంటుంది. శీతాకాలంలో మాత్రమే ఇవి పూలు పూస్తాయి.

గాంధీ మెచ్చిన గంగవాయిల..

గడ్డి గులాబీ పూల మొక్కలలో ఒకటైన గంగ పాయలను గ్రామాల్లో గంగవాయిల అని పిలుస్తుంటారు. చక్కటి పూలను పూయడమే కాదు. ఎన్నో పోషకాలను కలిగిన ఆకుకూర. దీనిలో ఏ, బి, సి విటమిన్లు పుష్కలంగా ఉంటాయి. అనేక వ్యాధులకు గంగవాయిల ఆకు దివ్యౌషధంగా పనిచేస్తుంది. ముఖ్యంగా కంటిచూపుని ఎంతో మెరుగుపరుస్తుంది. గంగవాయిల ఆకును కూర, పచ్చడి, జ్యూసు, పప్పుకూర, పై, సూప్ గా తయారుచేసుకోవచ్చు. జాతిపిత గాంధీజీకి గంగవాయిల ఆకు అంటే ఎంతో ప్రియం. ఆయన వారానికి ఒకరోజు అయినా ఈ కూర తినేవారంట!

- చిలుకూరి శ్రీనివాసరావు,
89859 45506

27 జూన్ 2021